

ಹಿಂದು ವಾಣಿ

ಸಂಪುಟ - 22

ಸಂಚಿಕೆ - 12

ಪ್ರಾಬಲ್ಯ - ಜೂನ್ 2024

ಜೂನ್ 2024
ಕ್ರಮಾಂಕ - 12

ಕ್ರಮಾಂಕ - 12

HINDU VANI
KANNADA MONTHLY

VOL - 22

ISSUE-12

JUNE 2024

BENGALURU

PAGES-44

Rs:15/-

ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ವಿಜಾಪುರ - ಧೈತೀಯ, ನಾಗಪುರ

ಸೇವಿಕಾ ಸಮಿತಿ ಹೊಯ್ಯಳ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಚೋದ ವರ್ಗ, ಮೈಸೂರು

ಮಲೆಂಡ್ ಪರಾಂಡೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಪಿ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರೌ. ಎಮ್.ಕೆ. ಶ್ರೀದರ್ಶ,
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಭಾಜಿಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಶಾಶೀ, ಅಟ್ಲಾಂಟಿ, ಅಮೆರಿಕ - ಬಿ.ಇ. ಸುರೇಶ ಉಪಸ್ಥಿತಿ

ಹಿಂದುವಾನಿ

hinduvani@yahoo.com

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೋಧಿನಾಮ ಸಂಪತ್ತರ
ಪ್ರೇಶಾವಿ-ಜ್ಯೇಷ್ಠ

ಜೂನ್ 2024

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕ

ಟಿ.ಎ.ಪಿ. ಶೈಕ್ಷೇ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಎನ್.ಪಿ. ಮುನಿರಾಜು

ವಿಶ್ವ ಹಿಂದು ಪರಿಷದ್, ಕನಾಟಕ
'ಧರ್ಮಶ್ರೀ', 91 ಶಂಕರಮರಂ
ಶಂಕರಮರ ಸಮಾನಾಂಶರ ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 004.
ದೂ. 080-26604641

ಪ್ರಸಾರ ಸಲಹ

ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಸಿತಾರಾಮು
ರಮೇಶ ಡಿ.
ಶಿವಕುಮಾರ ಮೇಲ್ಮಾಡ್
ಶಿವಕುಮಾರ ಬೋಳಾಶೆಟ್ಟಿ
ಎಸ್. ಜಯರಾಮ್

ಚಂದಾವಿವರ

ಬಿಡಿಪ್ರತಿ ರೂ. 15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 130/-
ದೃಷ್ಟಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 250/-

ಮುದ್ರಕರು

ರಾಜ್ಯೋತ್ಸಾಹ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ನಂ. 8 & 8/1, ಸತ್ಯಪ್ರಮೋದತೀರ್ಥ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್
3ನೇ ಮುಖ್ಯಾರಸ್ಟೆ, 9ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟೆ
ಜಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 018.
rmutdrana@gmail.com

ಮೊತ್ತಮಾತ್ರ

ಸತ್ಯದ ಸೃಜತೆ

- ಬಿ.ಕೆ. ಸುರೇಶ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸತ್ಯಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರೀಯಃ ಸತ್ಯಾದಪಿ ಹಿತಂ ವದೇತ್ |
ಯದ್ಭೂತೀತಮತ್ಯಂತಂ ಪತತ್ | ಸತ್ಯಂ ಮತಂ
ಮಮ ||

- ಮಹಾಭಾರತ

ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ನುಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಶ್ರೀಯಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಾದಿ.
ಆದರೆ ಅಪ್ಪು ಸಾಕಾಗದು. ಅದನ್ನು ಆಡುವಾಗ ಅದರ
ಪರಿಣಾಮವೇನಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳುವುದು
ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎನ್ನುವ
ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೇಳಿದ ಸತ್ಯವು ಉಳಿದವರಿಗೆ
ಹಿತವನ್ನು ನೀಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ
ಪರಿಣಾಮವು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.
ಕೊನೆಗಂತೂ ಇಪ್ಪು ಮಾತ್ರವೇ ಸತ್ಯ! ಸತ್ಯವನ್ನು
ಆಡಬೇಕನ್ನುವುದು ನಿಜವಾದರೂ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ
ಇತರರಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗುವುದಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು
ಸತ್ಯವೇನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸತ್ಯದ ಕುರಿತು; ಆಡುವ ಮಾತಿನ ಕುರಿತು
ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಯೋಚಿಸಿದ ಅದರ ಹರವು
ಮತ್ತು ಅದರ ಆಳವು ವಿಸ್ತೃಯಕಾರಿಯಾದುದು.
ಸುಳ್ಳಣ್ಣನ್ನು ಆಡದಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು
ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿ. ಆದರೆ ಅದರ
ಮಧ್ಯಿತಾರ್ಥವ ಬೇರೆಯೇ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿನ
ದ್ವಾನಿ. ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವೇ
ಸತ್ಯ. ಅದು ಮಾತ್ರವೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿ
ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ಅರ್ಥ.

ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ವೃತ್ತಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವು ಓದುಗರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೇವಗೋಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೂರಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಪಾಂಡವರ ವಂಶವನ್ನೇ ನಿನಾರುಮಗೋಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವ ಸೈನ್ಯ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಉಪಪಾಂಡವರು ಇದು ಜರರ ತಲೆಕಡಿದು ಅದನ್ನು ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಂತೆ ತಂದು ತೋರಿಸಿದನಂತೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲದ ಆ ದುಷ್ಪನು ಇನ್ನು ಅಭಿಮನ್ಯವಿಗೆ ಪತ್ತಿ ಉತ್ತರೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯತ್ತಿದ್ದ ಪಾಂಡವ ವಂಶದ ಕೊನೆಯ ಕುಡಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವನು ಹೂಡಿದು ಬುಹಾಸ್ತವನ್ನು ಆ ಬುಹಾಸ್ತವು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಾರುತ್ತಾ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವ ಪಕ್ಷವಿಡಿ ಭಯವಿಹ್ವಲವಾಗಿ ದಿಗ್ಭುಮೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕುಂತಿಯ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಂಭೋಧಿಸಿ ‘ರಕ್ಷಣೆ’ ಎಂದು ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಉತ್ತರೆಯ ಕೈಪಿಡಿದು ಉಚ್ಛರಿತದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. “ನಾನೇ ಎಂದೂ ಕೂಡಾ ಸುಭಾನ್ನು ಆಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ಈ ಮಗುವಿನ ಹೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವು ಬದುಕಲಿ” ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಉತ್ತರೆಯು ಸುಖಿಪ್ರಸವದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಿತನಿಗೆ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ನಿಜಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸತ್ಯದ ಪರಿಕ್ಷೆ. ದುಷ್ಪ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರ, ಸಜ್ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯವೇ. ಇದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನಿಲುವು.

ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿ. ಆ ಸತ್ಯವು ಕೇಳಲು ಪಾಲಿಸಲು ತ್ರಿಯವೆನಿಸುವಂತಿರಲಿ. ಎನ್ನುವ ನುಡಿಯೂ ಕೂಡಾ ಇದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮುನಿಯೊಬ್ಬನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಮುನಿಯ ಬಳಿ ತಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ಕೇಳಿದರು. ಮುನಿಯು ಅವರಿಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಗವಿಯೋಳಗೆ ಅವಿತು ಇರಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ದರೋಡಕೋರರು ಕೂಡಾ ಅದಾಗುತ್ತಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮುಟ್ಟಿದರು. ಬಂದವರೇ “ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪು ಯಾವ ಕಡೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಮುನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಹಿಂದು ಮುಂದು ಸೋಡದೆ ಮುನಿಯು ಕಳ್ಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಬೋಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಸಜ್ಜನ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಹಾಭಾರತವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನಿಜಾರ್ಥದ ಸತ್ಯವೆಂದರೆ ಇದುವೇ.

ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಸತ್ಯದ ವಾಡಿಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಭೂಮಿಸಿ ಅದರ ನಿಜಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಎಡವಿದುದು ಇದೆ. ಹೂರರು, ಅಧರ್ಮಿಗಳು, ಎಂದೂ ಕೂಡಾ ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೂ ಸುಳಿಯದವರ ಜೊತೆ ವಾಡಿಕೆಯ ಸತ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಪಾರ ಹಾನಿಗೇಡಾದುದು ಇತಿಹಾಸದ ನಿಷ್ಕಳವಾದ ಸತ್ಯ.

ವಿಶ್ವ ಹಿಂದು ಪರಿಷದ್ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುವಾಣಿ epaper
www.vhp.org

ಹಿಂದು ವರಣಿ

VOL - 22

ISSUE-12 JUNE 2024

BENGALURU

ಕರ್ತೃತ್ವ - 22

ಸಂಪನ್ಮೂಲ - 12

ಕ್ಷುಣಿ-ಕ್ಷುಣಿ

ಡಾಟಾ - 2024

ಕೆತ್ತಿ - Rs. 15.00

HINDU VANI

KANNADA MONTHLY

**ಮಹಾರಾಜಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ
ಜಯಂತಿ - ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲ ತಿಂಗಳಿನ ಮೇ 09
ಮುಖ್ಯಮಣಿ ತೇಜಿನ
ಪುಟ 13**

3 ಸೂಕ್ತತ್ವಾರ್ಥ
ಅಧಿಮಿಗಳ ನಡುವೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜಯ

6 ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಿ

7 ಸಂಪಾದಕೀಯ
ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿಯಲು...

26 ಕರ್ತೃತ್ವ ಕಾರಣ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬದುಕೆಲು ಉಪಯೋಗ...

28 ಕವನ
ಕರ್ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಬೀರ

29 ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು?

30 ಶಭಿಜೋಧ 198

34 ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ
ಬಾಳೆಹೊನ್ನರು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು...

38 ಪ್ರಸ್ತುತ
ಫೋಟೋ... ನಿನದೆಂಥಾ ಮಾಡಬೇ

ಎಂಬಿ ವಿಶೇಷ

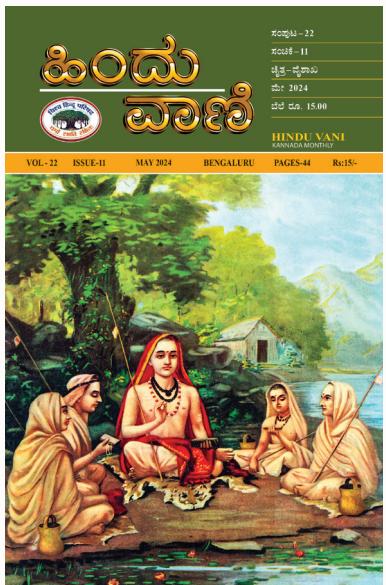
09 ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು
ತತ್ವಾಲದ ರಾಜನೀತಿ

22 ಬಿಲೀಂಗ್ ಎನ್ನುವ ಅಸಾಮಾನ್ಯ

32 ಕುಗಿನ್ನು ಅಮರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ...

17 ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ...

24 ಹೌರಾತ್ತ ತಿದ್ಯುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಜಾರಿ

ಒಂದಿಯಾ ಮತ್ತು ಭಾರತ

ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ, ಆಕರ್ಷ ಮೂಲವಾಗಬಹುದಾದ ಸುಂದರ ಸಂಪಾದಕೀಯ. ಹಿಂದುವಾಣಿಯ ನಿಲುವು ಸದಾ ಭಾರತದ ನಿಲುವು. – ರಾಜಾರಾಮ್ ರಾವ್, ಶಿರಸಿ

ಆಧ್ಯರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಂಗರು

ಗೋವಿಂದ ಭಗವತ್ಪಾದರಿಗೆ ಶಂಕರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ರೀತಿ ಸುಂದರ ಕವನವೇ, ‘ನಾನು ಆಕಾಶವಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿವ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿಗಳಿಗಳಲ್ಲ. ನಾನು ಶುಧ್ಧ ಅನಂದ ಅನುಭವ. ನಾನು ಶುಭಂಕರನು ನಾನು ಶಿವನು; ಆಚರ್ಯ ಶಂಕರರ ವೈಕಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಜೀವನಗಳೆರಡೂ ಉತ್ತರಂಗ. – ನಾಗಭೂಷಣಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಹಿರಿಯಾರು

ಭಾರತದ ಏರಗಾಢೆ

ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸದಾರ ಆಗ್ರೀಯ ಕಿರು ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಇತಿಹಾಸದ ಲೇಖನವು ಸ್ವರೇಣಿಯವಾದುದು. – ಜೀತನ ಪುಂದರ್, ಹೊಸೂರು

ಹಿಂದು ಅಮೇರಿಕಾ

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶ್ರೀರಾಮ ರಥಯಾತ್ರೆಯ ವರದಿಯು ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ಜ್ಯೇಶ್ವರ್ಯಾತ್ರೆಯ ಹೊಸ ಹೆಚ್ಚೆಯನಿಸುತ್ತದೆ. – ಹಿರಣ್ಯಾಲ್ಯು ಶ್ರೀರಾಮ, ಬೇಲೂರು

ಕಾರ್ಯಪ್ರಾಣ ಕನಸು

1968ರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ರಾಣ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದುದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಿಸಬೇಕಾದ ದೇಶಭಕ್ತಿ.

– ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ, ಉಡುಪಿ

ಓದಲೇಬೇಕೆನಿಸುವ ಹಿಂದುವಾಣಿ

ಹಿಂದುವಾಣಿಯ ಪೆಟಗಳೆಲ್ಲ ಓದುವಂತಹ ಲೇಖನಗಳು. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾರದಾ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂಕಣವನ್ನಂತೂ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದೆ ಓದುವೆ.

– ವಿಶ್ವಶ್ವರ ಗಾಯತ್ರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಾಂತ ಸಂವಾದಗಳು

ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಪರಿವ್ರೇಕೆಗೊಂಡಿದೆ. 97 ಕೋಟಿ ಮತದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ದೇಶಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತದಾರರು ಇರುವರು. ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳಿಗಳ ಕಾಲ ಹರಡಿದ ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಭಾವ್ಯ ಜೂನ್ 1ರ, 7ನೇ ಹಂತದ ಮತದಾನದೊಂದಿಗೆ 18ನೇ ಲೋಕಸಭೆಯ ರಚನೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ. 11ಕೋಟಿ ಮತದಾನ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಚುನಾವಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. 55ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತದಾನ ಯಂತ್ರಗಳು ಜೂನ್ 1ರಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಆಯ್ದೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಿಹಿರಂಗಗೋಳಿಸುವುದು.

ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದ ಈ ಗೌಜಿಗದ್ದಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ನಡೆದವು. ಸಾಮಾನ್ಯ ನೋವೆಗಳು ಆದವು. ದೇಶದ ವಿಸಾರ, ಅಪಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ವಿಭಿನ್ನ ಚಿಂತನೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಇರುವಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸಲ್ಲದು ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾದರೂ ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ಕೈಮೀರಿದ ಘಟನೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಚುನಾವಣೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಲು ಪ್ರಾಜ್ಞರ ಸಹಯೋಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಮೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಮೊರ್ಗ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಯಶಸ್ವಿ ಚುನಾವಣೆ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಮತಗಣ್ಯಿಯ ಮುಂದೆ ದಿನವಿಡೀ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಲನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕಡಿಮೆ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಮಣೆಯಾಗುವ ಫಲಿತಾಂಶವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆನ್ನುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ತೋಭೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಯ ಲೋಪಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಆಗಬೇಕು. ಇದೇನೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಕಡಿಮೆ ಮತದಾನ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದೆ ಕಾಶೀರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯಿರುವಂತೆ ವಾಡುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಎಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ವಿಶೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿಕೋಡ ದಿನಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇನೋ! ಕಾಶೀರವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಬೇಕು ಎಂದೋ ಕಾಶೀರವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಂದಿಗೆ ಏಲೇನವಾಗಬೇಕಂದೋ ಹೇಳುವ ಚುನಾವಣಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಗಲಾರೇನೋ?

ಚುನಾವಣಾ ಸ್ಥಿರಗಳು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೌರರ ಪಾಲಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಾಪಕ

ಚಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅವುಗಳು ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರೌಹ ತಂತ್ರಗಳಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ತಡೆಯಾಗಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಬೇಕು. ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದ ಸಂವಾದ. ಶಾಂತರೀತಿಯ ಚಚೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾದ ಫಲಿತಾಂಶವು ಬರಬಲ್ಲದು. ಇದು ಬರೇ ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದ ವಾದ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಾರದು. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಗಳು ಅಪಾತರ ನಡುವೆ ಹಂಚಲಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಅವಾಯಕರು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು! ಅವರ ಜೀವನದ ದಾರಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಇಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯವು ನಿಲ್ಲವಂತಾಗುವುದು ತುರ್ತು ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕೆಲ್ಲವೇ?

ಮುಸ್ಲಿಮುರಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ 4% ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು 12%ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ರೀತಿಯೂ ಇದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮುರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 12% ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಜ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಿಸಿದೆ ಈ ಅನ್ಯಾಯವು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹಿಂದಿನ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾರಾ ಸಗಟು ಮೂಲೆ ಗುಂಪು ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮನಿಗೂ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮಿತಾಯಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಗಳ ಕ್ರೀಗಳು ಹಂಚುವ ಬಟ್ಟಲಿನ ಬಳಿಯೂ ಬಾರದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯಿತು. ಚುನಾವಣೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚಚೆಯಾಯಿತೇನೋ ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗ ವಿರುವುದು ಚುನಾವಣಾ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ.

ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಾರುಣ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಚಾರವೂ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಚೆತವಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಕೋಲೆ. ಹಾಡು ಹಗಲೇ ನೂರಾರು ಮಂದಿಯ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಹೀನಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತನಂಬಿಕೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮನೆಶಾಸಂಜ್ಞರು ವಿಶೇಷಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರೆ ಈ ಹರೆಯದ್ದೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಇಡುವೆ ಎನ್ನುವರ ನಡುವೆ ಬ್ರೇಗುಳಗಳು ವಿನಿಮಯವಾದುವಲ್ಲದೆ. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದೇ, ಬದಲಿಸಬೇಕೇ? ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಚಚೆಯೇ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೊಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ವಿರುದ್ಧಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ದೇಶದ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಿಧೇಯಿ ಭಾಷಣಗಾರರು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಚುನಾವಣೆಗಳು ದೇಶದ ದಿಕ್ಕು ದೆಸೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆ, ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವೈಕೀಕರಣೆ ತೆಲುಪಬೇಕಾದ ದೇಶದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಟ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 100 ಪ್ರಸೆಗಳೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಮುಂಟುವ ರೀತಿ, ಎಲ್ಲರು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನರಾಗಿ ಸಾಫಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದು ಮೌದಲಾಗಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಹರಿಯಬೇಕು.

ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ತತ್ವಾಲದ ರಾಜನೀತಿ

- ಟಿ.ಎ.ಪಿ.ಶೆಣೆ

ಅದು 2014ರ ಇಸವಿ. ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ; ಅದು ಕತ್ತಲು ಕವಿದ ಭಾರತ. ನಿರಾಶೆ ನಿರುತ್ಸಾಹಗಳೇ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತ. ಕರಾಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಂಟಿಸಿ ಕೈಚೆಲ್ಲಿದ ಭಾರತ. ‘ಅಷ್ಟೇ ದಿನ’ ವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಕೂಡಾ ಅಶಕ್ತವಾದ ಭಾರತ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾಂತಿ ಪರವರ್ತದಲ್ಲಿಂದ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ‘ಅರಾಜಕೇಂದ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೇಂದ್ರ ಧರ್ಮೋ ನ ವ್ಯವತಿಷ್ಠತೇ’ - ರಾಜನಿಲ್ಲದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೂ ಉಳಿಯದು ಎಂದು. ಅಕ್ಷರಶಃ ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಮುಂದೆ; ‘ನಾರಾಜಕೇಂದ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೇಂದ್ರ ಹವ್ಯಮಗ್ನಿವರಹತ್ತುತ್ತ’ - ರಾಜನಿಲ್ಲದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯೂ ಕೂಡಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹವಿಸನ್ನು ಒಯ್ಯಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಭೀಷ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೋ ಅದು ಕೂಡಾ ನಿಷ್ಕಿರ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಾಜಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಹವಿಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯಜ್ಯಾತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅರಾಜಕ ಭಾರತವು ಕೂಡಾ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕೊಪದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಿತು.

ಭಾರತ - 2014

ದೇಶವನ್ನು ಮುನ್ವಡಿಸಬೇಕಾದವನು ನಗಣ್ಯನೇನೇಸಿದ್ದನು. ಸ್ವಂತ ಜನರಿಂದಲೇ ತಿರಸ್ಕೃತನಾದ ಪ್ರಧಾನಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವಿತ್ತು. ‘ಸತ್ಯತಂ ಸ್ವಜನೇನೇಹ ಪರೋಽಭಿ ಬಹುಮನ್ಯತೇಣ ಸ್ವಜನೇನ ತ್ವಜಜ್ಞಾತಂ ಪರೇ ಪರಿಭವನ್ತುತ್ತ’ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತನಾದವನನ್ನು ಇತರರೂ ಗೌರವಿಸುವರು. ಸ್ವಜನರಿಂದಲೇ ತಿರಸ್ಕೃತನಾದವನನ್ನು ಇತರರೂ ಅನಾದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಶಾಂತಿ ಪರವರ್ತ ಹೇಳಿಕೆ. ಜಪಾನಿನ ಸರಕಾರಿ ಗಣರೂ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಚಾರಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದು ಪ್ರಧಾನಿಯೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯೊಂದಿಗೆ! ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಿಯ ಕಡೆ ಕಣ್ಣತ್ತಿಯೂ ನೋಡಿದ ಸಂದರ್ಭ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇ ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಪ್ರಧಾನಿ ಜಗತ್ತಿನ ಕಣ್ಣಿಯೆನಿಸಿದರು.

ಇಂತಹ ಸಂಕಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಪರವರ್ತನೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆ ಭಾರತ ನಡೆಯಿತು. 'ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ವರೂಪ ತತ್ವತ್ವತಮಂ ರಾಜ್ಯ ಏಷಾಭಿಷೇಚನಮ್' ದೇಶವಾಸಿ ಪ್ರಜಿಗಳ ಮುಖ್ಯಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ರಾಜನಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಪುದು. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಭಾರತವು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. 'ರಾಜನಾದವನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ರಾಜನಿಗೆ ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ವತ್ತಮದ ಪರಮಗತಿಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಮಹಾಭಾರತದ ಆಶ್ವಸನೆಯಂತೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ನಾಯಕನು ನಡೆದು ತೋರಿಸಿದನು.

ಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರಣಾಗುವವನು ದೇಶದ ನಾಯಕ

ನಂತರದ ಒಂದು ದಶಕವು 'ರಾಜನೇ ಕಾಲದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾಗುತ್ತಾನೆ' ಎನ್ನುವ ಭೀಷಣ ಮಾತನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿತು. ಕಾಲವು ಅನುಕೂಲವಾದರೂ ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜನೇ ಕಾರಣಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾಜನು ಧರ್ಮಾಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಲವೂ ಧರ್ಮಾಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜನ ದಂಡನೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಾಲವೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೃತಯುಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತು ಭಾರತದ ಪಾಲಿಗೆ ನಿಜವಾಯಿತು.

'ಲೋಕ ವೇದೋತ್ತರಾಷ್ಟ್ರವ ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮೇಸಮಾಹಿತಃ'

ಮಹಾಭಾರತವು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಷ್ಟವಾದ ಲೋಕವೂ ಹಾಗೂ ವೇದ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮವಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳೂ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮವು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದರೆ, ಜಗತೀಗೆ ಅಶುಭವು ಕಾದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಿಗಂತಲೂ ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಟ-ಲೋಕ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಂ ವದಂತಿ. ಎನ್ನುವ ಭೀಷಣ ನೀತಿಯು 'ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೇಹತ್ಯಾಗ; ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಯೆ, ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ, ದುಃಖ ಪರಿಹಾರಗಳು ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಅವು ಉತ್ತಮ ರಾಜನ ಲಕ್ಷಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ. - ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ: ಸರ್ವಭೂತಾನುಕಂಪಾ, ಲೋಕ ಜ್ಞಾನಂ, ಪಾಲನಂ - ಇದು 2014 ರಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರ ಲಕ್ಷಣವಾದರೆ ವಿರೋಧಿಗಳು ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು.

ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದ ಅವಲೋಕನವು ಮಹಾಭಾರತವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ರಾಜನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜನು ಕ್ಷಮಾವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವವನಾಗಿದ್ದರೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಕಾಣವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಸಂನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದವರಿಗೆ ಬರುವ ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದು ಆಶ್ವಸನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. 'ಸಾಧುನಾಂ ಅರ್ಚನೀಯನಾಂ ಪೂಜಾ ಸುವಿದಿರಾತ್ಮಾಮಾ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೇವು. ರಾಷ್ಟ್ರಕರ್ತ ಭವನದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿದುದು ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ನಂತರ ಭವನದ ಬಾಗಿಲು ಸಾಧು ಮಹಂತರಿಗೆ ತೆರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನಿಯವರ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಧು ಸಂತರು ಬಂದು ಅವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೇವು. ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳ

ಕೃತಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಪ್ರಧಾನಿ ಅವರನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಹುಳ್ಳಿರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾವು ಕಂಡೇವು. ಅದುವೇ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತನಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ಗುರುಗಳು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಾಗ ಆತನು ಹೆಡುವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣುವ ‘ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ’ ನಮ್ಮದಾಯಿತು. ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಕುರಿತು ಪತ್ರಿವನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಬಂದಾಗ ಅದೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲು ಜಾಚಿ ಕೊತು; ಬಂದವರನ್ನು ನಿಕ್ಕಟವಾಗಿ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯವೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಕಂಡ ಅಸಾಮಾನ್ಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ದಬಾರ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮರಸ್ಯಾತರಾಗಿ ಬಂದ ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯ 2014ರ ನಂತರ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕರು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಮನಸಾರೆ ಅಶೀವರ್ದನೆಯಿಂದ ಕಂಡರಿಯದ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜನಾದವನು ವ್ಯಧರಿಗೂ ಬಾಲಕರಿಗೂ ನೋವಾಗದಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಭಾರತವು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ನಾವು ಕಂಡೇವೇನು? ವಿಶಾಲ ಜನಸಮುದ್ರವೇ ಸೇರಿದ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲೆಂದು ಬಂದು ಆಸನ ಸಿಗಿದ್ದರೂ ತದೇಕ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಂತ ವಯೋವ್ಯಧೆಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆಸನವೊಂದನ್ನು ಹೊಡಮಾಡಿದ ಪ್ರಧಾನಿ, ತನ್ನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದ ಬಾಲಕಿಯ ಬಳಿಯ ಆ ಜಿತ್ತವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅದನ್ನು ತನಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತೆ ತನ್ನ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದುದು, ಈ ಹತ್ತೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಘಟನೆಗಳಾದವು. ಅವರೆಲ್ಲಿರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಹಣ್ಣಕರದ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ವಿನಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಜನು ಬಾಲಕರ ಮತ್ತು ವ್ಯಧರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾಪೂರ್ವಕನೋ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದವನ ಮಣ್ಣ ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಾಂತಿ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಶೋಕ ಮಯಾದೆ

ಯಾವ ರಾಜನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೂ ತಕ್ಕಣಿರವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸನ್ನಾನಿಸುವನೋ ಅಂತಹ ರಾಜನು ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೇದ ತಪಸ್ಸಿನೆ ಮಾರ್ಗ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ‘ಸಾಫ್ತ್ನಾಮಾನಂ ವಯೋಮಾನಂ ತಢ್ಯವಚ’ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಕನಾರಟಕದ ವಯೋವ್ಯಧರೊಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಧಾನಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದವರು. ಅವರು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ಥಿತಿ ಅನುಚರಿಸುವ ಶ್ರಮವನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದುವೇ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದವರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರು ಹೆಲಿಕಾಪ್ತರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಾಡನೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶೋಕ ಮಯಾದೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವವರು ರಾಜರ ಭಯದಿಂದ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ‘ನಿಮಯಾದಾ: ಕಾಮ ಮನ್ಮಪ್ರವೃತ್ತಾ ಭೀತಾ

ರಾಜ್ಯೋನಾಧಿಗಳ್ವರ್ತಿ ಪಾಪಮ್ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಮಹಾಭಾರತ. ಇಂದಿನ ಬುಲ್ಲೋಜರ್ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಭಯವೆಂದರೆ ಅಂದಿನ ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾಸನದ ಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಿರಬೇಕು.

ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣನಾದ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರಾಜನನ್ನು ಪಕ್ಷದ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವನ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೊಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗಿಂತ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ಉತ್ತಮವಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಾಲ ಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ರಾಜನು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಪಾಕ್ ಆಕ್ರಮಿತ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಯಸುವುದು ಇದನ್ನೇ ಇರಬೇಕು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜನು ವರ್ಣಿಕರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಲಾಭನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ದೇಶವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜನು ಹಾಗಾಗಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಅವರು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಧನವಂತರಾಗಲು ನೇರವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಭೀಷ್ಟರು ರಾಜನಿಗೆ ನೀಡುವ ಆದೇಶ. ಈ ದಿನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಹತ್ವವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು; ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿದ್ದರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇನ್ನುವ ಮಾತು ಕೇಳಬರುತ್ತಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು; ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳವು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟ ಹೋಗೋಣೊಂದು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಪರಿಸರವಿರುವುದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಂದಾಗಿದೆ.

ಭವತ್ ಅಗ್ನಿಸ್ತಧಾದತ್ಯೋ ಮೃತ್ಯುವ್ರ್ಯಾ ಶ್ರವಣೋಯಮ:

ರಾಜನು ಏದು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭೀಷ್ಟರು ಯಥಿಷ್ಟರನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಗ್ನಿಯಾದ ರಾಜನು ಸೂರ್ಯನಾಗಬಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯುವ್ರಾ ಆಗಬಲ್ಲ. ಕುಂಭರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯಮಧರ್ಮನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಗೂಡಬಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ರಾಜನು ಸೂರ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೋಪಗೊಂಡ ರಾಜನು ದುರಾಜಾರಿಗಳನ್ನು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಾಗ ಮೃತ್ಯುವೇ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅಧಮಿಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸನ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಆಗ ಅವನು ಯಮಧರ್ಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಭೂಜಬಲ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತಚಿಂತನೆಗೆ ಸಿರಿಯನ್ನು ತುಂಬಿತರುವನೋ ಆಗ ಆತನು ಕುಂಭನೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಈಗಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಆಗಿನ ಮಹಾಭಾರತದ ಚಿಂತನೆಯ ಧಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಜಗತ್ತಿನ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿರುವ ಭಾರತದ ಕಳೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇಂದಿನ ರೀತಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮನಗೊಂಡು ಬರೆದ ಬರಹವಿದು. ಹಿಂದುಗಳು ಪರಮಾರ್ಥದ ಆಸಕ್ತರು. ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದವರು. ಎಂದು ಆಪಾದಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ ಭಾರತವಿಂದು ನಮ್ಮುದು.

ಮಹಾರಾಜಾ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ

1540–1597

ಮಹಾರಾಜಾ ಜನನ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲ ತದಿಗೆ ಅಂದರೆ ಮೇ ತಿಂಗಳ 9ನೇ ತಾರೀಕು. ದೇಶ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ಣವನ್ನು ಕಸವಾಗಿ ಕಂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಕ್ಕಳು, ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕರ ಉದಾಹರಣೆ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಾವ ವೊಲ್ಯುವು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿತ್ತೋ? ಆದರೆ ಈ ಉದಾತ್ಮವೊಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇಂಥ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೋಷವಿಲ್ಲ.

ಮುಸಲ್ಲಾನರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ರಣತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಕುಟಂಬಗಳಿಂದ. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಸೋಲೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ-ಕಾಟಲ್ಯರು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ ಕಾಶ್ಮೀರೊಲ್ಯವೇ ಅತಿ ಮಿಗಿಲಾದುದು.

ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಜಾಜ್ಞಲ್ಯಮಾನ ರತ್ನವೇ ಮಹಾರಾಜಾ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ. ಉದಯಸಿಂಹನ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇವನು ಮೊದಲನೆಯಿವನು. ಇವನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಕುಂಬಳಗಡದಲ್ಲಿ, ಇವನು ಜನಿಸಿದ್ದ ಮಹಾಶೂರರು ಮೈದಳಿದ ಶಿಶೋಧಿಯಾವಂಶದಲ್ಲಿ. ಇವರ ಕುಲದ್ವೈ ಏಕಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ. ಇವನಂತೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಪರಮಪರಾಕ್ರಮಿ.

ತ್ರೀತೆ. ಸಾವಿರದ್ವಯನಾರ ಎಪ್ಪತ್ತೆರದರಲ್ಲಿ ಉದಯಸಿಂಹನ ಅಂತರಾದಾಗ ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿಯ ಮಗ ಜಗಮಲ್ಲನು ರಾಜನಾದ. ಆದರೆ ಜನರು ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ಅವನು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಮುಂದೆ ಜಯಮಲ್ಲನು ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಕ್ಷರನ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾದವನು ಶಕ್ತಿಸಿಂಹ. ಈತನು ಸತ್ಯಾಗ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು, “ಒಬ್ಬ ದುಷ್ಟ, ಹೇಡಿ ಸತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ದುಃಖ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನಿಗೆ ಆಸೆಯೋಂದೇ: ತಾನು ಜಿಶೋಡವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮೇವಾದದ ಹೃದಯ. ಅವನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸೌಸಾದಿ ಮುವತ್ತೇಳು ದುರ್ಗಾಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನಾದರೂ ಜಿಶೋಡವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಿಶೋಡಗಡವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವದಿಲ್ಲ. ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮಾಡಿ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೇ ಮಲಗಿ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಣಿತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಮಗ ಅಮರಸಿಂಹನಿಗೂ ಸಹ ಜಿಶೋಡವೇ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಇವನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಮೂರು ದುರ್ಗಾಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಶೋಡವೂ ಒಂದು. ಇವನ ವಂಶಸ್ಥರು ಇಂದೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ತಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ಹಾಸಿಗೆಯ ಕೆಳಗೆ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ.

ಇತಿಹಾಸವು ಎಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆಯಿಂದರೆ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ಕೇವಲ ಹಳದಿಫಾಟಿಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಇವನ ಪರಾಕ್ರಮದ ಬಗೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಪೂರ್ವಕ ಚೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ತೀತಲ್ಲ ಎಂಬ ಕವಿಯು ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದ. ಮಹಾರಾಜಾ ಇದನ್ನು ಆಲಿಸಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಮುಂಡಾಸನ್ನೇ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಬಳಿಕ ತೀತಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕವಿಗಾಯಕನಾಗಿ ಹೋದರೂ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ಮುಂಡಾಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಕ್ಷಕ್ಕಿಟ್ಟು ಆ ಬಳಿಕವೇ ತಲೆಬಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ಮುಂಡಾಸು ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ತಲೆಬಾಗಬಾರದೆಂದು! ಮಹಾರಾಜಾನ ಬಗೆಗೆ ಆ ಮಹಾಜನತೆಗಿದ್ದ ಅಭಿಮಾನ ಈ ತೆರನಾದುದು.

ಅಕ್ಷರನು ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗಿನಿಂದ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದ. ಅವನ ಮುಗ ಸಲೀಂ ಬೇರೆ ಬಂಡೆದ್ದಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ! ಈ ಕೊರಗೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವನು ಕಡೆಗೆ ತೀರಿಕೊಂಡನು. ಅಕ್ಷರ್‌ನಿಗೂ ಸಹ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದೂರಾಜನನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲವಂದ ಬಳಿಕ ಉಳಿದ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ದೊರೆಗಳ ಪಾಡೇನು?

ಅಕ್ಷರನಂತೂ “ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಸರದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಉರಿನಲ್ಲಿರು” ಎಂದು ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ರಾಜೇಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತಿರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಳದಿಫಾಟ ತುಂಬ ಇಕ್ಕಣ್ಣದ ಕಣೆಕೆಯ ಪ್ರದೇಶ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ಬಲವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಸೋಲಾಯಿತು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಣಗಳಪ್ಪು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆತನು ಬದುಕಿದ್ದ. ಆದರೆ ಸೋತವನಿವನೆಂದು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಜಾಲಪ್ರಾಂತದ ರಾಜಾ ಮಾನಸಿಂಹನು ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ಮುತ್ತಿನ ಕಿರಿಟವನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನಿಗೆ ತನ್ನ ಕುದುರೆ ಚೇತಕ್ಕ ಜೊತೆ ರಣರಂಗದಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ಇವನನ್ನೇ

ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸೈನಿಕರ ಜೊತೆ ಅಕ್ಷರ್ ಹಳದಿಫಾಟಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪವಂತೆ ಮಾನಸಿಂಹನ ಮುಖಾಂತರ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದ. ಅದರೆ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು “ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನು ಅಕ್ಷರನಿಗೆ ತ’ಲ್ ಬಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಾನಸಿಂಹನಿಗೇ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ.

ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನೆಂದು ಭೂಮಿಸಿ ಅಕ್ಕರನ ಸೈನಿಕರು ಮುಗಿಬಿದ್ದು ಕೊಂದರು. ರಾಜ್ಣಾ ಪ್ರತಾಪನು ಉದಯಪುರದವರೆಗೂ ಹೇಳುವಾಗಿ ಬಂದ. ಜೀತಕ್ ಅವನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಸತ್ತಮೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಾಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು: ವಿಷಿದ್ದು ಕೊಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಜಯ್ಯವಾದ ಸೇನೆಯನ್ನೂ ರಾಪಿಸಿ, ತನ್ನಾಲ್ಕ ಅಕ್ಕರನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒದ್ದುಡಿಸಿಟ್ಟಿನು; ಮೂವತ್ತೇಣು ಕೊಳೆಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದನು. ಮೇವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲಿಡಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ; ಯಾವುದೇ ದವಸ-ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಬರಡು ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ತನ್ನ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದನೆಂದು ಕೆಲವರು ಶರಂಗಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದಾವುದೂ ದೃಢಪಟ್ಟಲ್ಲ. ಅವನು ಚಿತ್ತೋಡಗಢವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಂದೇ ಬದುಕಿದ, ಹೋರಾಡಿದ, ಮಡಿದ. ಅವನ ಮಗ ಅಮರಸಿಂಹನೂ ತಂದೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

ಮಹಾರಾಣನ ಪರಾಕ್ರಮ ಅಪರಿಮಿತವಾದದ್ದು. ಏರಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಹೆಸರು ಈತನದು. ರಾಜ್ಣಾ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ ‘ರಾಜ’ ಎಂದು. ರಾಜ್ಯಾ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಇದು ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಮೇವಾಡದ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಡತನವನ್ನೆಲ್ಲ ಕುಲದೇವತೆ ಏಕಲಿಂಗಸೂಮಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ತಾವು ಕೇವಲ ಆತನ ವಶವರ್ತಿಗಳಂತಿದ್ದ ಕಾರಣ ‘ರಾಜ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತಳೆಯದೆ ‘ರಾಜ್ಣಾ’ ಎಂದೇ ಉಳಿದಿದ್ದರು! ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ಹರಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕರ್ ಭಯಾನಕವಾದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ತಂದೆ ಉದಯಸಿಂಹನಿಂದ ಚಿತ್ತೋಡಗಢವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬರಬರವಾಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ, ಉರು-ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿ ಕೊಳೆ ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನು ಮಡಿಗಟ್ಟಿದನು. ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಕೊಂಡು ಅವರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕುಯ್ಯಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದೊಂದು ಗೋಪುರವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿದ!

ಕೆಲವು ದಾಖಿಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯವರ ಯಜೋಧ್ಯಪೀಠವನ್ನು ಶೂಗಿದರೆ ಅದು ಹತಾರು ಮಣಿಗಳಷ್ಟುತ್ತಂತೆ! ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕುದ್ದಗೂಂಡಿದ್ದ. ಇದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

The genocide of 30,000 innocent people by Akbar after vanquishing Chithod had made Prathap and his subjects so much bitter that he could never think of having some kind of pact with Mughals. Akbar had treated his Rajput subordinates with honour. Although there are a few examples contrary to this in contemporary works, such as, “Dalpath Vilas”.

"The worth and Effectiveness of his policies are proved by whether, success Prathap accomplished. Akbar could not take anything from him, even after his long twelve years of efforts. Prathap had left behind almost the same territory for his son, which he had got from his father. Had Prathap sacrificed his life, Amarsingh, would have got insignifacant seat in Akbar's court. Later incidents automatically obsorbed Prathap of all his changes.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಾಪ ಬಹುಕಂದ್ದು ಇವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ತಂದೆಯಿಂದ ಸಂದಾಯವಾದ ಮೇವಾಡ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡ, ತಂದೆಯು ಕಾಪಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡ; ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸಾಫನದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಸೂರತ್ ನಂತಹ ರೇವುಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಕರ್ ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆದ. ತನ್ನ ಜನರೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ. ಭಿಲ್ಲರಿಂದ ಮೋದಲ್ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದ.

ಆದರೆ ಶಾಲಾಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಹತಾಶನಾಯಕನಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಸೋತ ನಾಯಕನಂತೆ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಕವಿಗಳು ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಆರಾವಳಿಯ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪನ ಮಗಳು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಗೋಳಾಡಿದಾಗ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಕಾಡಿನ ನವಣೆಯಿಂದ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಳು. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಮಗಳ ಗೋಳಾಟವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನು ಅಕ್ಕರನಿಗೆ ಸಂಧಿಗಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದ್ದ?' ಎಂಬ ಹಲವು ಕಾಲ್ನಿಕಕಥೆಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನೆಂದೂ ಸಹ ಅಕ್ಕರನೊಡನೆ ಸಂಧಿಗಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪೃಥ್ವಿರಾಜಸಿಂಹ ಎಂಬ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹನ ಸಮಾಲೀನನು ಪ್ರತಾಪನು ಇಂಥ ಹೇಡಿತನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಆಗಿಗ ಸುಳಿಯುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ರಾವುಗನ್ನಾಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅವನು ಸೋತರೂ ಕೂಡ ಗೆದ್ದ; ವೈರಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದ. ಜನರಿಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕೈಗೂಡಿಸಿದ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡಾಗ ಪ್ರತಾಪನ ಗೆಲವಿನ ಆದರ್ಶವು ವಾಸ್ತವದ ಆದರ್ಶ, ಬಲ್ಲೆಯ ಆದರ್ಶ, ಬಾಳಿನ ಆದರ್ಶ, ಬದುಕುವ ಆದರ್ಶವೇ ಹೊರತು ಸೋಲಿನ ಆದರ್ಶವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನು ಸಮೃದ್ಧರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ. ಚಿತ್ರೋಡವೂ ಸೇರಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ದುಗ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ. ಅಕ್ಕರನೆಂದ ಮೂರತ್ತೇಳಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಗ್ರಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡ, ರಜಮೂತರೆಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಿದರು.

(ಭಾರತೀಯ ಕ್ಷಾತ್ರಪರಂಪರೆ – ಶತಾವಧಾನಿ ಆರ್. ಗಣೇಶ ಕೃತಿಯಿಂದ)

ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ-ಸ್ವಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಲಾಲಸೆಯ ತುತ್ತು

1975ರ ಜೂನ್ 26ರಂದು ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅರಿವಾದುದು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕಡೆ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು! ದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿಮನೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು ಎಂದು! ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನೆನಪಿನಿಂದ ಈ ಲೇಖನ - ಸಂಪಾದಕ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿ:

[ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಪೇಜಾವರ ಮತ್ತಾಧಿಕಾರಾದ ಶ್ರೀವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ತೀರ್ಥರು ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ]

“ನಾನೋಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ, ಒರ್ವ ಭಿಕ್ಷು, ನನ್ನ ಕೆಲಸವೇ ಭಿಕ್ಷುಟನೆ, ನೀವು ನನಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

“ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಫೋರ್ಮಿಸ್ಟಿಕ್‌ದ್ವಿರೀ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಗಬೇಕೋ ಅಥವ ಅಭಿಭೇಕೋ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಉಚ್ಚ ಪರಂಪರೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾಶಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮನಃ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಡಿ ಪರಂಡಿತ ನೆಹರು ಮುಂತಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಸಿ, ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಗಾಧ ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಂದೋಳನ ಹೂಡಬೇಕೇನು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಃ ಲಕ್ಷಣತರ ಜನರ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕೇನು? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಗೇರಿ ಆಧವಾ ಜಕ್ಕೂಸ್ವಾವಾಕ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಆದಂತೆ ಅಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವಿರಾ? ಈಗ ನೀವು ಅಡುತ್ತಿರುವ ಮಾತಿಗೂ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಅಯೂಬಾಖಾನ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೇಗೂ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ 1959ರಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನೀವೂ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಹಿಯಾದರೂ ಸತ್ಯ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ”.

ಅಭಿನವ ಪರಶುರಾಮರಾಗಿ (ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳ ಭಾಷಣದಿಂದ):

“ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಿಗೆ ತಾಗ ಸೇವೆ- ಹೋರಾಟ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಂತೂ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದ್ವೇಯ

ಸಾಧನೆಗೆ ಹೊರಟಿವರನ್ನು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯು ಸಲ್ಲಿದು. ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಪರಶುರಾಮನಂತೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಮಾತೇ ಇರಬಾರದು.”

(ಇದು ಆಗ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಗತ ಪತ್ರಿಕೆ)
ವಂದೇ ಮಾತರಂ

ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರ (2)24

ದಿನಾಂಕ 26.12.76

ತೇನಾಧೀತಂ ಶ್ರುತಂ ತೇನ ತೇನ ಸರ್ವಾಮನುಷ್ಣಿ ತಂ ।

ಯೇನಾಶಾ: ಸೈವ್ಯತಃ ಕೃತ್ಯಾ ಸೈರಾಶ್ಯಮವಲಂಬಿತಮಾ ॥

ಯಾವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಸೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ನಿರಾಶೆಯೋಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ನೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾಗಿ ಕಲಿತವನು. ಅವನ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧನ್ಕ, ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಂತೆ ಎಂದು ಅರಿಯಬೇಕು.

– ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಭಾಳಿ ಮನೆ ಮಂದಿಗ್ಲೆ : ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಶಿಸ್ತಿನ ಬಗೆಗೆ ತುಂಬ ಮಾತುಕತೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪದೇಶ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬರುವಪ್ಪು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವೆಂದಾದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಶಿಸ್ತ, ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾತ್ತ, ಧೈಯ,

ತದನುರೂಪವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ರೂಪಿಸುವ ಸಂಸ್ಥಾರದ ಯೋಜನೆ, ಇವರೆಡನ್ನೂ ಮೃಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿರಿಯರ ಜೀವಂತ ಆದರ್ಶ ಈ ಮೂರೂ ಸಹ ಏಕೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿರುವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಸ್ತ ಕಲೀಯಬಹುದಾದ ಸಂಭಾವವಿದೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅನುದ್ದೇಶಿತವಾಗಿ ಬರಬಹುದಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಲಿನ ವಾತಾವರಣಿದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಚ್ಚತೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸತತ ಸಾಧನೆಯೂ ಅವಶ್ಯ ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಶಿಸ್ತ ಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ತುತ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಘೋಷಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷನ್ನು ಕಲಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಗುತ್ತಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವ ಭಾರಿ ಫಲಕಗಳು, ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಘೋಷಣೆ, ಭಾಷಣಗಳು, ಜತೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮೀಸಾ’ ದ ಭೀತಿ, ಇವುಗಳಿಂದ ಶಿಸ್ತ ಪ್ರಜ್ಞ ಮೂಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ. ಅದರೆ ಶಿಕ್ಷನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಿತ ವ್ಯವಹಾರದ ಪಾತ್ರವೇ ಪ್ರಧಾನ’. ಜನತೆಯ ಸದ್ರೂಪನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮೂಲ ‘ಯುದ್ಧಾಚರಣೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಆಗದೆಯೇ ವಿನಃ ‘ಯದ್ವದ್ವದತ್ತಿ’ ಅಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಂತಹ ಸೈತಿಕ ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗಾಗಲೇ, ಕಾಗ್ನಿಸ್ ಪಾಕ್ಕಾಗ್ಲೇ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಮರೋಭಿವ್ಯಾಧಿಗೆ ಕಾರಣಾದ ಹಿರಿಯರನ್ನೇ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಾರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ತಾವೇ ಸೂಚಿಸಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಸೋಲಿಸಿದ್ದು, ಆತ್ಮಸಾಧೀಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಪಕ್ಷದೊಳಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಬಂಡಾಯವಬ್ಬಿಸಿದ ಫಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಶಿಸ್ತಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅವರ ಭೂಷಣಭಾರಗಳಿಗೆ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಸರೋವರಜ್ಞ ನಾಯಾಲಯವು ಸಹ ತಿಳಿಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಯ. ಸಾಫ್ರಿನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಲಾಭಬದುಕ ವಂಚಕರ ನೀತಿಗಳು, ಗೂಂಡಾಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿರುವ ಆಳವ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ಯುವಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜನತೆಗೆ ಶಿಸ್ತ ಕಲಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅದರಂತಹ ವಿಡಂಬನೆ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಾರದು. ಅವರು ಕಲಿಸುವುದು ಒತ್ತಿಗಿರಲೆ, ಸದ್ಯ ತಾವು ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಶಿಸ್ತ ಕಲಿತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಡಪಕಾರವಾದೀತು. ಗುಜರಾತು, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬರಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಬಂಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಮೂರ್ಗಾಗಿ ಶ್ವಾಸಜಗಳದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಈ ಜನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶಿಸ್ತ ಕಲಿಸುತ್ತಾರಂತೆ! ಪದವಿ, ಸಾಫ್ರಾನಮಾನಗಳಾಗಿ ಬೀದಿ ಜಗಳಕ್ಕೂ ಹೇಸದ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳೆ ವಿರುದ್ಧ ಸಹಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿರುವ ಕಾಗ್ನಿಸಿಗರಿಂದ ಶಿಸ್ತನ್ನೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಜನತೆಯದೇ, ಮೂರ್ವಿತನವಾದೀತು. ಪಾಪ, ದೋಷ ಅವರದೂ ಅಲ್ಲ. ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿರುವ ದ್ಯೇಯ. ದೋರೆತಿರುವ ಸಂಸ್ಕಾರಹಾಗೂ ಅನುಸರಿಸುವ ಆದರ್ಶಗಳೇ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಹಾಳಿ ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಲ್.

ಪ್ರಜಾರವಾಗದ ಸುಳ್ಳಿಗಳು

ಸಾಹಿತೀಗಳ ಹೂಂಕಾರ : ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 11, 12, 13 ರಂದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಶಿವಮೋಗ್ದದಲ್ಲಿ ಅ. ಭಾ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೇಳನ ನಡೆಯಿತಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘ಮಲೆನಾಡ ಅಸೋಸಿಯೇಷ್ನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಧಾರ್’ ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಪತಿನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್, ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ, ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಯ್ಯಾ. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಲೇಖನಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವವನು ವಿವರಿಸಿ, ಆತ್ಮಸಾಧೀಗೆ ನಿಯತ್ತಿನಿಂದ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟರು, ಅಲ್ಲದೆ, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಪೌರಹಕ್ಕಾಗಳು ಮುಂತಾದ ಆದರ್ಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಯಕನ ಬಂಧನ: 15 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಗೋಹತಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಜಾಖ್ಯಾಭಿರಾಮ ಸೈಕಿಯಾ ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷೋಭರನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು, ಮೋಲಿಸ್ ಲಾಕ್ಸ್‌ಪ್ರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರಿಗೆ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕಂಬಳಿಗಳು: ಜ್ಯೇಲಿನ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಿಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ, ಅರು ಮೂಡಿ, ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಗೋಹತಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗಾಗಿ ರವಾನಿಸಲಾಯಿತು, ಜ್ಯೇಲು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕಂಬಳಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಸಾಂಕೇತಿಕವೇ.

ಮೀಸಾ ಬಂದಿಗಳಿಂದ ಕೊಡುಗೆ: ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಳುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭೂಪತಿಗಳ ಹೊಟ್ಟಿ ತಣ್ಣಿರಲೆಂದು, ಮೀಸಾ ಬಂದಿಗಳ ಮಾಮೂಲಿನ ಎಣ್ಣೆ, ಸಕ್ಕರೆಗಳ, ಪಾಲನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ರವಾನಿಸಲಾಯಿತು, ಅದರ ಬದಲು, ಬಂದಿಗಳು ಮುರಬ್ಬಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಬಂದಿಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸರಕಾರದ ಕಲ್ಲು ವ್ಯಾದಯದ ಫಲ: ಇಂಫಾಲ್ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಫರೀಭೂತಣ ದಾಸಗುಪ್ತರು 17 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಡಿ.ಇ.ಆರ್, ಅನ್ನಯ ಬಂಧಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಾಮೀನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ತಂಡೆಗೆ ಶೀಪ್ಸ್ ಅನಾರೋಗ್ಯವಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಬರಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ವ್ಯಾದ್ಯ ತಂಡೆಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದು, ಮಗನ ಹೆಸರು ಕೊಗುತ್ತ, ಕೊಗುತ್ತ, ನವೆಂಬರ್ 19 ರಂದು ಲಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸು ನೀಗಿದರು.

ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಒಮ್ಮೆತೆ: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 20-21 ರಂದು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅ ಭಾ - ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸುರೇಂದ್ರ ಮೋಹನ. ಎನ್. ಎಂ. ಜೋತಿ, ಎಸ್. ಜಿ. ಗೋರೆ ಮತ್ತಿತರ ನಾಯಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಸೇರಿ ಏಕಪಕ್ಷ ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯು ಒಮ್ಮೆತದ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು.

ಪತ್ರಿಕಾ ನೋಕರರ ಅಂಶಂತೋಷ: ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಿಕೆರ ವೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೇ ವೇಶನ ಅಯೋಗ ನೇಮಕಗೊಂಡು ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದರ ವರದಿ ಬಾರದಿರುವುದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾ ನೋಕರರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಮುಷ್ಟರ ಹೂಡಲು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

* ಮುಂಬೈ ಸಮಾಜವಾದಿ ನಾಯಕ ಶರದರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಮೀಸಾ ಅನ್ನಯ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ 22 ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮೋಲಿಸರು ದಾಳಿನಡೆಸಿ ಶೋಧಿಸಿದರು. ಸುಭೃಹಣ್ಣು ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದು.

ಲಟ್ಟುರ್ ಪ್ರೇಸ್‌ನ ಮೂವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯ ‘ಜನವಾಣಿ ಪ್ರೇಸ್’ ಗೆ ಲೇವಣಿ ಹಣ ಇಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.

- * ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಗುಜರಾತಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ‘ನಿರೀಕ್ಷಕ್’ ಮುದ್ರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ‘ಡ್ಯೂನ್‌ಮಿಕ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೇಸ್’ಗೆ ಸರಕಾರ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ. ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಪಿ.ಜಿ. ಮಾವಳಂಕರ್, ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಶಿ, ಯಶವಂತ ಶುಕ್ಲ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ಪೆಟ್ಲಿಕರ್ ಈ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು.
- * ಮರಾಠಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ‘ಸಾಧನಾ’ದ 11 ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರ ಮುಟ್ಟಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೀಗಮುದ್ದೆ ಹಾಕಿತ್ತು. ಸಾಧನಾ ಟಿಸ್‌ನ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಟ್ರಿಪ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಂ ಜೋಶಿ ಮತ್ತಿತರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬ್ಯೆ ಹೃಕೋಟೆನಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಹೊಡಿದ್ದರು. ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 9 ರಂದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಾದ ಏ.ಡಿ. ತುಳಜಾಪುರಕರ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಸಿ. ಗಾಡ್ಡಿಳರು ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಸರಕಾರವೇ ಅರ್ಜಿದಾರರೆ ಖಚು ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.
- * ‘ಹಿಮ್ಮತ್’ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೇಖನ, ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸೇನಾಸ್ರೋ ಕರ್ತರಿ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮುವ್ಯಿ ಸಂಪಾದಕರು ದಾವಾ ಹಾಕಿದ್ದು. ಮುಂಬ್ಯೆ ಹೃಕೋಟೆ ಅದನ್ನು ವಿಕಾರಣೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ.
- * ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸರ್ವೋಚಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಚಂದ್ರಮೋಹನ ಭಾಯಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಗೋವಿನ “ಪಾಡು?

ಇಂದಿರಕ್ಕನ ಗುರುತು ಗೋವಿನ
ಕಥೆಯ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳಿ ಜನಗಳೆ
ಸಾಧು ಹಸುವಿನ ಕಾಲು ಭಾಲವ
ಕಟ್ಟಿ ಕೆಡವಿದಳಿಂದರೆ || 1 ||

ಹಾಲು ಬಿಡದಲೆ ಎಳೆಯ ಕರುವಿಗೆ
ತಾನೆ ಕುಡಿವಳು ಬಿಟ್ಟು ನಾಚಿಗೆ
ಹಸುಳಿ ಕರುವಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲದೆ
ಫೋರವಾಗಿದೆ ತೊಂದರೆ || 3 ||

ಒಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಪಾಪ ಕಳೆಯಲು
ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳ ಮಾಡಿ ಪದ್ಯವ
ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಜನಕೆ ಹಂಚಲು
‘ಸೋಕ್ಕ ಮುರಿವುದು ಖಂಡಿತ || 5 ||

ಕೊಂಬು ಕಡಿದಳು ಕಣ್ಣ ತಿವಿದಳು
ಬಾಯಿ ಬಿಗಿದಳು ತುಟಿಯ ಹೊಲಿದಳು
ಬಡಿಯುವಳು ಕಾನೂನು ಕೋಲ
ನಮ್ಮ ಅಭಿನವ ಮಂಧರೆ || 2 ||

ಇಂದಿರಕ್ಕನ ಮಾಟಮಂತ್ರಕೆ
ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿವು ಈಗ ಕೆಟ್ಟಿವು
ಪೌರಹಕ್ಕಿಗೆ ದೇಶದೊಳಿತಿಗೆ
ಎಳ್ಳು ನೀರನು ಬಿಟ್ಟಿವು || 4 ||

ಬಿಲ್‌ಗೇಟ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಅಸಾಮಾನ್ಯ

- ರಮೇಶಚಂದ್ರ ನಿಪ್ಪಣಿ

ಬಿಲ್‌ಗೇಟ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಎನ್ನುವ ಕಂಪನಿಯ ಸಾಹಕರ, ಪಾಲುದಾರ. 68 ವರ್ಷದ ಗೇಟ್ಸ್ 13100 ಕೋಟಿ ಡಾಲರ್‌ಗಳ ಶ್ರೀಮಂತ. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾದ ಯಶಸ್ವಿ ಬಂಡವಾಳದಾರ. 13 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಬರೆದ ಜಾಣ. ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ. ಹೋಟೆಗ್‌ಪ್ಲ್ಯಾಟ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ದಾನ ನೀಡಿದ ದಾನಿ. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅಪರಿಮಿತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತಿನ ಒಡೆಯ. ಆತನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಗೇಟ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಂಜವರೆಗೂ, ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಖಿಸಬಲ್ಲದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಭಾಷಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ 2008ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆತನನ್ನು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಯೋಜ್ಬರೂ ಆತನ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರೆಂದು ಆಗಿನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬರೆದಿದ್ದವು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1990ರಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್‌ನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ನಂತರ ಅದು ಕೋವಿಡ್ 19ರ ಪಡುಗಿನ ಕಾಲ. ಭಾರತವು ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಲ್ಲ ಲಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವ ಘಟಕದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ಲಿಸಿಕೆಯ ಶೋಧವಾದರೇ ಅದನ್ನು ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಿಲ್‌ಗೇಟ್ಸ್ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ವಿಶೋಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಲವು ಜೆಷಣಿ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನೆರವಿನ ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚು ಪೇಟೆಂಟ್ ವಿಧಿಸದೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆತನ ವಾದವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಬಿಲ್‌ಗೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವಿ ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರರೆಲ್ಲರೂ ಗೊತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೀವಚಾರಿಕ ನೀತಿ, ನಿಲ್ದಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಲ್ಲ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತ. ತನ್ನ ದಾನದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಧಾರ್ಡಿಯನ್ನೇ ನಿರ್ದಾರಿಸಬಲ್ಲ ಗೇಟ್ಸ್‌ನ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಲ್ಲವೂ ಹೊಗಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಆತನ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆಯುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡಾ ಅಸಾಧ್ಯವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆತನಿಂದಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕುರಿತು ಒಂದಿಷ್ಟು ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲನೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಅಸಂಗತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್‌ನ ಕುರಿತು ಉತ್ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಮುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ; ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲವೂ ಗೇಟ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರದ ಈ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾಹಿತೀಗಳೇ ಗೇಟ್‌ನನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಆಧಾರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ವಿಷೇಶದಲ್ಲಿ ಗೇಟ್‌ನ ಅವೃಜ್ಞಾನಿಕ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ತಲೆದೋರಿದ ನಷ್ಟವೇನು ಎನ್ನುವೆ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋವಿಡ್-19ರ ವಿಪತ್ತಿನ ಕಾಲದ ಗೇಟ್ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯದ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಲವು ಬಡದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆಯು ತಲ್ಲಿಪಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೋವಿಡ್ ಪರಿಣಾಮದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆ ಕುರಿತು ವೋನವನ್ನು ವಹಿಸಿದವು.

ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಹಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮೂಲಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಕೋವಿಡ್ ನಂತಹ ಜಾಗತಿಕ ಪಿಡುಗು, ಅಥವಾ ಪರಿಸರದ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಕೃಷಿರಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಂತಹ; ಬಲ್ಲಿದರು ಮಾತ್ರಮೇ ಚರ್ಚಿಸಬಲ್ಲ ವೃಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಟ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಗೇಟ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸದಾ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸನ್ವಧಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತವೂ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಭಾರತದ ಜೀವಧ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್‌ನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಿದ್ದಿತು. ಭಾರತದ ಸೀರಂ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕುದುರಿಸಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೋವಿಡ್ ಲಿಸಿಕೆಯನ್ನು ರಘ್ತ ಮಾಡಬೇಕನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಭಾರತವು ಮೊದಲು ದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅದರ ರಘ್ತ ಸಾಧ್ಯವೇನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆಯಿತು. ಉತ್ಪಾದಿತ ಲಿಸಿಕೆಯ ಕಂತುಗಳು ಮೊದಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾಕಿತು ಮಾಡಿತು. ಹಿಗಾಗಿ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಜಾರದ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಫಲವಾದವು ಎನ್ನುಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಹಲವು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್‌ನ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿರುವನೆಂದು ಪ್ರಜಾರ ಗಿಟ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಟೆಯೆಷ್ಟು ಅಥವಾ ದಿಟ್ಟಿಸೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಭಾವಿ ವಲಯಗಳ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಅಂತೂ ಬೀಲ್‌ಗೇಟ್ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಧೋರಣೆಯೇ? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಾರಮ್ಯದ ವಾರಸುದಾರಿಕೆಯೇ? ಶುದ್ಧ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ನಿಷ್ಟಿಂದಿದೆ.

ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಜಾರಿ

— ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಹಿರಿಯೂರು

ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕಾನೂನು 1947ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ದಿನಗಳಿಂದ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಸಿಖಿರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಳಂಬಿತ ಕಾಯ್ದೆ. 1947ರಲ್ಲಿ 50ಲಕ್ಷ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಸಿಖಿರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಬಂದರು. ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ 2ಕೋಟಿ ಜನ ಹಿಂದುಗಳೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಣತೆತ್ತವರು 10ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು.

ಅತ್ಯೆ 1948ರಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗದ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಭಾರತದತ್ತ ಮುಖ್ಯಮಾಡಿದರು. ಭಾರತದ ನೆಹರೂ ಎನ್ನುವ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಸಾಗರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಆ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡವರು ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕ್ರಮವೆಂದುಕೊಂಡ ಪಟೇಲರು; ಅಂತಹವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವ ‘ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್’ನ್ನು ತರುವಂತೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವರು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾಗಿ 1948ರಿಂದ 2000ದ ವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಬಂದ ಹಿಂದುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಬಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಶ್ರೀಪ್ರಗೋಳಿಸಿದುದು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪೌರತ್ವ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಕಾನೂನು. ಮೊದಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಾದ ರಾಧಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಚಂದ್ರಕಲಾ ಮತ್ತು ಭಾವನಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದವರು.

“ನಾವೀಗ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ಮನುಷ್ಯರು. ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಬಲ್ಲರು. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವೆವು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಬದುಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು” ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ರಾಧಾ ಆನಂದ ಭಾಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಬಂಗಾರದೇಶ ಅಫಘಾನಿಸಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿದವರೆಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಂಡಿತು. ಹಲವು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಈ ಸಿ.ಎ.ಎ

ಕಾನೂನು ಅಂಗೀಕಾರಗೊಂಡು ಈಗ ಶಾಸನವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಬಂದು 2 ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದ ಮುಸ್ಲಿಮೇತರಿಗೆ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಹೀಗಾಗೆ ಹಲವು ದಶಕಗಳಿಂದ ಆತಂಕದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಾಂಕ್ಷೇಪಿಕ ದೂರಕಿರಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ನಡುವೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಪಸ್ಥಿತಿ ಎತ್ತುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹಲವು ಸುಳ್ಳಿಗಳು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಿ.ಎ.ಎಯನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇಕೆ? ಬಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೂ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಆಗ್ರಹವಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಿ.ಎ.ಎ ಬರುತ್ತೆಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ನಾಗರಿಕ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಡಾ ಹುಟ್ಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಹಲವು ಕಡೆ ಹಿಂಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಭಾರತವೇ ಮಾತ್ರಭಾಮಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡಿದ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹಾಲು ನೀಡುವ ಭಾರತ

1960ರ ದಶಕದ ಕಢೆಯಿದು. ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಗೋಧಿ ಹೊತ್ತ ಹಡಗುಗಳು ಭಾರತವನ್ನು ತಲುಪಲು 10ದಿನಗಳೇನಾದರೂ ತಡವಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕೊಟ್ಟಿ ಜನರು ಹಸಿವಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಲಿನ ಮಡಿಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರದಿದ್ದರೆ ಭಾರತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾವು ಬಡದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಇದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಮಾನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದುವೆಂದರೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ದೇಶಕ್ಕಿನಿಗೆ ಇದು ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಲಾಲಬಹದುರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಉಪವಾಸಬೇಕಾದರೂ ಇರೋಣ, ಅಮೆರಿಕಾದ ಭಿಕ್ಕೆ ಬೇಡವೆಂದು ಭಾವೇಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಟ ಬಿಡೋಣವೆಂದರು. ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶಕ್ಕೂ ಆ ಕರೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಯವರ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಮನಸ್ಸಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸಾಗ್ರಹಿಸಿದವು. ಕೊಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಜನರು ಉಟಬಿಟ್ಟರು.

ಈಗ ಕಢೆ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಮುಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಹಾಲಿನ ಮಂಡಳಿಯು ಅಮೆರಿಕಾದ ಮಿಚಿಗನ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಉಳಿಸುವುದೆಂತು? ಅದನ್ನು ವಿಶೇಷವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಲಿದೆ. ಅಂತೂ ಅಮೆರಿಕಾದ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಲು ಈಗ ಭಾರತ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣವು ಬದುಕಲು ಉಪಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕು

ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಕೂಲ್‌ಹಿತರು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳಿಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಬಯಸಿದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ನಾಲ್ಕುನೇಯವನು ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕ್ಷೀರ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಹೀಗೆ ಬದು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸ್ಕೂಲ್‌ಹಿತರು ತಮ್ಮ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಖರಿಗೆ ಹೊರಟಿರು. ಆಗ ಈಗಿನಂತೆ ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಾಲ್ಕುರೂ ಕಾಲ್ಯಾಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟಿ ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು, ಮೇಡುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿದು ಹೋಗಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕುರೂ ಸ್ಕೂಲ್‌ಹಿತರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಕಾಡನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ತಾವು ತಂದ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಜ್ಜಿ ತಿಂದರು. ನೀರು ಕುಡಿದರು. ಕಾಡಿನ ಆ ಜಾಗ ತಂಪಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನಾಲ್ಕುರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಶಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂವರಿಗೆ ತಾವು ಓದಿದ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ. ತಾವೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಅಹಂಕಾರ. ನಾಲ್ಕುನೇಯವನು ಓದಿದ ಬೇಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸಾರ್.

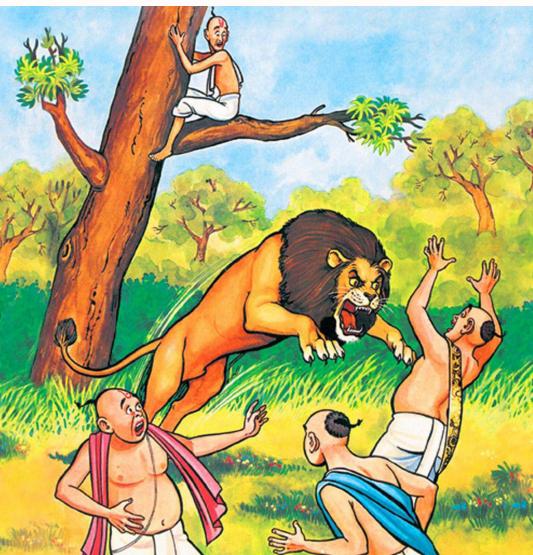
ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರವೊಂದು ಕಂಡಿತು. ಆ ಪ್ರಾಣಿಯು ಸತ್ತು ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಎಲುಬುಗಳೆಲ್ಲ ಚೆಡುರಿ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದವು. ಬುದ್ಧಿವಂತರೆನಿಸಿದ ಸ್ಕೂಲ್‌ಹಿತರು ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದವನನ್ನು ಆ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದನು.

ನಾಲ್ಕುರೂ ಆ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೇಯವನು ಪ್ರಾಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಿಲೆತವನು. ಅವನು ಎಲುಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ “ಇದು ಒಂದು ಸಿಂಹದ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ. ಅದು ಸತ್ಯಾಗ ಅದಕ್ಕೆ 5 ಅಥವಾ 6 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಬಹುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬೇಸಾಯಗಾರನು ಭಯಪಟ್ಟು “ಹಾಗಾದರೆ ನಾವೀಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಬಿಡ್ಡೋಣ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಹಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೂವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅವನನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತ ನಕ್ಕರು.

ಎರಡನೇಯ ಬುದ್ಧಿವಂತನು ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಲ್ಲವನು. ಅವನು “ನಾನೀಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಮೊದಲಿನ

ಸಿಂಹದಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೇ” ಎಂದು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಿಡ್ಡ ಸತ್ಯ ಸಿಂಹದ ಉಳಿದ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗಲೂ ನಾಲ್ಕನೆಯವನು “ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿದೆ? ಮೊದಲು ಈ ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೋರಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ, ಸಂಜೀಯಾದರೆ ದಾರಿಯೂ ತಪ್ಪಬಹುದು. ಕಳ್ಳರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಬಹುದು ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ” ಎಂದನು. ಆಗಲೂ ಉಳಿದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವನನ್ನು ಹೀರ್ಯಾಳಿಸುತ್ತ ನಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಉಳಿದ ಆ ಸ್ನೇಹಿತನು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವನು ಎಂದು ಅವರು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅಪ್ಪಾಗುವಾಗ ಎರಡನೆಯವನು ಸಿಂಹದ ತಲೆಬಿರುಡೆ, ಚರ್ಮ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಹದ ರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಜೀವಂತ ಸಿಂಹದಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇ ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ತನ್ನ ಜಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತವಕ. ಅವನು “ಆಹಾ ಸಿಂಹವು ನೋಡಲು ಎಷ್ಟು ಜೆನಾಗಿದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಮೇಧಾವಿತನ. ನಾನು ಕಲಿತ, ಪ್ರಾಣ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಇದು ಒಳ್ಳಿಯ ಸಮಯ. ನಾನೀಗ ಈ ಸಿಂಹವನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವೆ” ಎಂದನು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕನೆಯವನು ಹೌಹಾರಿಬಿಟ್ಟನು. “ಅಯೋಃ, ಅಯೋಃ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು? ಅದನ್ನೂಂದು ಮಾಡಬೇಡಿ ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ” ಎಂದು ಕಿರುಚಿಕೊಂಡನು.

ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಆ ದಡ್ಡನ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ? ನಾಲ್ಕನೆಯವನು ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಜೀವ ಕೊಡುವಾಗ ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಬಹಳ ಕುಶೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯವನು ಓಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನನ್ನು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತ ನಗಸ್ತಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೋಡುನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಿಂಹವು ಮೆಲ್ಲನೆ ತನ್ನ ಬಾಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿತು. ಒಂದು ಘರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. “ಆಹಾ ಎಂತಹ ಜಾನ್ ನಮ್ಮದು, ನಮಗೆ ಸಾಟಿಯಾದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ?” ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೂವರ ಮೇಲೆ ನೆಗೆಯಿತು. ಆಹಾರ ತಿನ್ನದೆ ತಿಂಗಳುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೂವರನ್ನೂ ಕೊಂಡು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತಾ ಅಲ್ಲೇ ನಿದ್ದ ಹೋಯಿತು.

ಕರ್ತೀರದಳ ಕಬಿರ

ಮಹಾಲೀಲೆಯ ಆಟ
ಅವ್ಯಕ್ತನ ತಿಗುರಿಯಾಟ

ಹಂಚು ನೇಟಪನೆ
ಹಂಡಂಡವ ಹಿಡಿದು
ನನ್ನ ಎತ್ತ ಉಡಿಸುತ್ತಲಿರುವೆ

ಬೆಟ್ಟ ಪರವತದ ಮುಂದಲೆ
ನೇವರಿಸಿ ಮೈಯ ನಾದಿ
ಕಡೆದ ನವನೀತ ಜೆಲ್ಲಿ
ಜಗಕೇ ಅಮೃತ ಉಣಿಸುವ
ತಾಯಿಬೇರಿನ ಭಾವ ಉನ್ನೀಲನ

ಜೆಲ್ಲಿ ಹರಿದಿದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಹಾಲನೋರೆ ಅಂಟಿದೆ
ಪರವತ ಸ್ತನದ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲಿ

ನೀನೇ ಕರುಣಿಸಿದ ಕಣ್ಣಿಗಳು
ನೀ ಬಡಿಸಿಟ್ಟ
ಸೌಂದರ್ಯ
ಗಸಗನೆ ಪಾಯಸ ಉಂಡುಂಡು
ಮತ್ತೆರಿ ಅರೆ ತೆರೆ ರೆಪೆ
ಒಳಗೆಲ್ಲೋ ಕರಿಗಿದ ಕಳೆದ ಸೋಟ

ಕಸರತ್ತು ಆಡುವ ಸರ್ಕಾಸಿನವನ
ಶೆಂಗದಾಟ
ಜೀಕುವ ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ಜೀಕು
ಕಣಾಯುಗ ಯುಗಕಣ
ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಲ್ಲಿಲ್ಲ
ಅರಿಯದ ಬೆಂಪು

ನೆಲ ಮುಗಿಲಿನ ಅಪ್ಪಗೆ
ಬಿಗಿ ಸಡಿಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ
ನಭ ಭುವಿಯ ಮಡಿಲಿನಲೆ
ತನ್ನ ತಾ ಕಳೆದ ಹಾಗೆ
ಅರೆಯಜ್ಞರದ ನಶೆಯ
ಸಾನುನ
ಕಂಡದ್ದು.. ಕಂಡದ್ದೇ?
ಕಂಡದ್ದೇನು?
ಯಾವ ಪರಿಚಯ ತಾಯಿ

ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕುರುಡಾಗಿರುವ
ಧಮನಿ ಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹರಿಯುವ ಪಂಚಾಮೃತ
ರಜತಗಿರಿಯ ಪುಳಕಿಸುವ
ಹಸಿರು, ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿ
ಎಲೆ - ಹೊವುಗಳು
ಕೇಸರ
ಖುತುಗಾನ
ಧಿಮಿಕಿಟ ನರ್ತನ

ಖುತುಸ್ವಾನದ ಹಿಮಸುರಿದು
ಇಳಿ ರಾಣಿ
ಶುಭ್ರ ಶ್ವೇತಧಾರಿಳಿ
ಜಗದಾಚೆಯ ಜಗವಿದು
ಕಣ್ಣಿನ ಆಚೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಅಮೃನುಣಿಸುವ ತುತ್ತಿ
ಸಿಂಗಾರದ ಕರುಣ ಧಾರೆ

ತಾಯಿ ಭಾರತೀಯ ಮುಕುಟ
ಬೆರಗಿನಾಚೆಯ ಕರೀರ
ಬೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆ ಅಲೆದು ಕಬೀರ
ಶರಣಾಗಿದೆ ಆತ್ಮ ತಾದಾತ್ಮಿ

ಪೂರ್ಣಮಾ ಮರೇಶ್, ಉಡುಪಿ

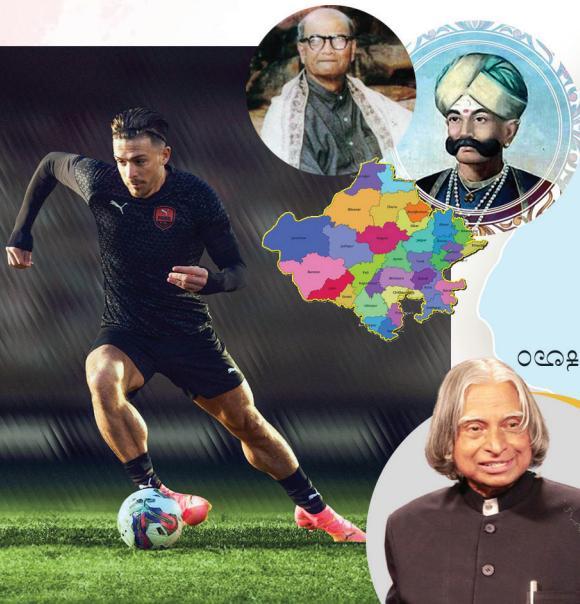

ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು

- ಬಿ.ಕೆ. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಯು.ಎಸ್.ಎ.

- 1) ಭಾರತದ ಯಾವ ನಾಯಕನ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?
- 2) ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮೂಡುವ ಭಾಗ ಯಾವುದು?
- 3) ‘ಜಾಪಕ ಚಿತ್ರ ಶಾಲೆ’ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?
- 4) ಖರುಕ್ಕೇತ್ತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನನ್ನು ಕೊಂದವರು ಯಾರು?
- 5) ಟಿಬೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಗುವ ಸಹ್ಲೀಕ್ರಿಯೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರೇನು?
- 6) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿಯಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರಮೀ ಸಾರ್ವಜ್ಞರು?
- 7) ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟೋನ್ ಪಕ್ಷಿಯು ಭಾರತದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ?
- 8) ದುರ್ಗಾವತಿ ಮುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ?
- 9) ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನವನ್ನು ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?
- 10) ಡೂರಾಂಜೂ ಕಪ್ ಯಾವ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಂಭಂದಿಸಿದೆ?

- (10) ಹೈಲೆಚ್ಚಿಂಡಿ
- (9) ಲ್ಲಂಬ ಕ ಫ್ಲೆಲ್ಜ
- (8) ಹೈಲೆಟ್ಲಿಂಬಲ್
- (7) ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಜಾಹ
- (6) ಇಲ್ಲಾಳಿಂಂಧ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಲ್ಲ
- (5) ಲೆಂಬಾಂಡ
- (4) ರ್ಫ್ರೀಲ್ರ್ಯಾಂಡ್
- (3) ಹೈಲೆಟ್ಲಿಂಬ್ ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್
- (2) ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್
- (1) ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್. ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್. ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್. ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್. ಲ್ರೆಫ್ಟ್‌ಇಂಡ್.

ಉತ್ತರಗಳು

(9-10 ಉತ್ತರಗಳು ಸರಿಯಾದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ, 7-8 ಉತ್ತಮ)

ಶಬ್ದಚೋಳ-198

ರಚನೆ: ಉಮಾ.ಎಂ.ಎಸ್., ಒನ್‌ಶಿಂಕರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

1					2			
3		4				5	6	7
				8		9		
10			11				12	
13								

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮರ ಕಾವ್ಯನಾಮ (5)
- ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದೆ ಸುಧಾ ಅವರ ಉರು (4)
- ಜಿದಂಬರಂನಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲದೇವರು (4)
- ರಂಗು, ರಂಗಾಗಿರುವ ಕಿತ್ತಲೆಹಣ್ಣಿ (3)
- ಇಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹುಡುಕಿ (4)
- ಹಲ್ಲಿನ ಬಣಹೆಗೆ ಹೀಗೂ ಹೇಳಬಹುದು (4)
- ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ನಡುಪಟ್ಟಿ (5)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕಳಗೆ

1. ಕನ್ನಡ ಪುಲಪುರೋಹಿತ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಉರು (3)
2. ತಿರುಪ್ಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ - ಕಾಂಚನ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ
ಲಾದುಪಿ ಕೃಷ್ಣ - ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ
ಪಂಡರಾಮರ ಹಾಂಡುರಂಗ - ನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ
ಗದುಗಿನ ಏರನಾರಾಯಣ ಯಾವ ಬ್ರಹ್ಮ?
3. ಮನುವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಾರಿತೋಷಕ (4)
4. ಬೇಹುಗಾರ (4)
5. ಸಂಸ್ಕಾರದ, ಕಾದಂಬರಿ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃವಿನ ಹೆಸರು ಶಿಲೇಶಗಾಗಿದೆ,
ಅಲ್ಲಿಪ್ರಾಯಾಗಿದೆ. (4)
7. ಗ್ರಾಮದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು (4)
8. ನಾವಲ್ಲಾ ಇದು ದೋಷಿ (2)
9. ಖನಿಜಗಳ ಅದಿರು ಇರುವ ಸ್ಥಳ (2)
11. ಕನ್ನಡದ 'Readers Digest' ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿದೆ
12. ವಾಲಿಯ ಮಗ (3)

ಶಭದರ್ಶಿ-197 ಲುತ್ತರ

ರಚನೆ: ಉಮಾ.ಎಂ.ಎಸ್., ಬನಶಂಕರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

1 ಲ	ಗೋ ಂ	2 ರಿ						
ಕ್ರ		ಲೇ						
3 ಶ	ಕಾ	4 ಪ್ರ				5 ರಾ	ಪ್ರ	6 ತ
ಕು		7 ಹಾ	ಕಿ	ಮಾಂ	ಶ್ರಿ	ಕ		ಮು
ನಿ	ಕ	ರ				9 ಟೆ	ನಿ	ಸೋ
			10 ಪೆ	ಗ	11 ಡೆ			
			ಡೆ		ನೆ			
12 ಕಿ	ರು	13 ಬಿ		14 ಕೆ		15 ಕಾ	ಲೆಂ	16 ಡು
ರ		17 ಕ	ಣಣಿ	ಮು	ಚಜ್ಞ	ಲೆ		ರು
ಗಿ	ರ	ಡೈ		ಗಿ		19 ಮಾ	ಸು	ಕು

ಕುಗಿನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪುರಿತು ಸಮಾಜಾಯಿಯಿ

— ಕರುಣಾಕರ, ಹೊಸಗಡ್ಡೆ

ಇಸ್ರೇಲಿನ ವಿರುದ್ಧ ಪಾಲೆಸ್ಟೀನ್‌ ಹಮಾಸ್ ಉಗ್ರ ಪರವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಉಗ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಕಾಡಿಜ್ಞಿನಂತೆ ದೇಶವಿಡೀ ಹಬ್ಬಿತ್ತದೆ. ಈತೀಚೆಗೆ ಮಿಚಿಗನ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೇಲಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಳಾಕುವ, ಹೊಗಳ ಪ್ರತಿಕೃತಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾಕ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿಂದುವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 'ಪಟ್ಟಿಕ್ ಸೇಟ್' ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಳೆದೊಯ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋಲಿಸ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಮಾರಾಮಾರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅಸಹಾಯಕರಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೆ.ಎನ್.ಯು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಆಗ ಭಾರತ ವಿರೋಧಿ ಹೋಷಣೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೊಗಿದ್ದರು. ಉಗ್ರ ಕಸಬಾನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೊಗಳುವ ಹೋಷಣೆಗಳಿದ್ದವು. ಭಾರತವು ಹಲವು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಒಜೆಯಲೀ ಎಂದು ಕೊಗಿದ್ದರು. ಹರಿಯಾಣಾ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ಬಂದ ರೈತರ ದಂಡು ಕೆಂಪು ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀವರ್ಣ ಢ್ಳಜವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾವುಟವನ್ನು ಪರಿಸಿದ್ದರು. ದೇಹಲಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ಸಾವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಪ್ರದರ್ಶನಕಾರರಿಗೆ ಮದ್ದು, ಮಾಂಸ, ಉಂಟ, ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಧಾರಾಗಳನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದರು.

ಕುಗಿನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಅವರಣವು ಹಮಾಸ್ ಪರ ಪ್ರತಿಭಟನಾಕಾರರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಸಮಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿವೆ. ಹಾವ್‌ಡ್ರೋಫ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಾಫತ ಜಾನ್ ಹಾವ್‌ಡ್ರೋಫ್ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೆರಿಕಾ ಢ್ಳಜವನ್ನು ಕಿರ್ತು ಬಿಸಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳು ಹರಿದ ಪ್ಲಕಗಳು, ಹೋಷಣಾ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಾಕು ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ.

ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಬ್ಯಾರಿಕೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೊಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಭವಾದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳೇಗೆ ದೇಶವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಮೆರಿಕಾ ಧ್ವಜಗಳಿಧ್ವವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಾಲಿಸ್ವಿನ್ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಪರವಾಗಿದ್ದವರು, ಅಮೆರಿಕಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೇಲ್ಬಾತಿಯ ನಾಜಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆದರು. ಅಮೆರಿಕಾ ನ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಭಾರತವೀಗ ಸರ್ವಾರ್ಥಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನರಭಿತ್ವದೆ ಎಂದಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂತೂ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಿ ಉಸಿರುಗಳಿನ್ನುವಂತೆ ಇದೆ ಎಂದಿತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೂರ್ಖ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನೀಡಿದವು. ವಿದ್ಯೇಕಲಿಯಲು ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಭರ್ಯಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿದವು.

ಹೀಗೆ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೆರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೊಲೀಸರ ದಂಡ ಬಂದು ಇಳಿದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸರೇ ತುಂಬಿರುವರು. ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಸ್ವೀಕರ್; ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಅಮೆರಿಕಾ ಈಗ ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ ತಾನು ಹೆಣೆದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸಿಕ್ಕಿದಿದೆ. ಯೇಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 120 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಹೆಡಮುರಿಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದೊಯ್ದರು. ಇಸ್ಕೇಲಿಗೆ ನೀಡುವ ನೆರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಯಹೂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೀಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದಿದೆ.

ಇಷ್ಟಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿಯರ್ದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. “ಅಮೆರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ನೀಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಾಲನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಜೀರೆಯವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಾಗ ಯಾವ ನಿಲ್ಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವೋ ಹಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಕೊಲಂಬಿಯಾದಂತೆ ಹಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಯೇಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಸರಿಗೂ ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು; ವ್ಯಂಗವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು, ಭಾರತದ ನಿಲ್ಲವನ್ನು ಸದಾ ಹೀಗಾಳಿಸುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ಅಮೆರಿಕಾ ಈಗ ತಾನು ಹೇಳಿದುನ್ನು ನುಂಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ರೂಪ ರಂಭಾಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಪೀಠ

- ಪಾರಿಜಾತ. ಬಿ.ಎಸ್. ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮನುಷ್ಯನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ತನ್ನ ದೇಹ ಹಾಗು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಸುರಾಗಿಸಲು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಗುವಾಗಿ ಅಂಬಗಳಿಕ್ಕತ್ತಾ, ತೆರೆದ ಬೆಳಕಿನ ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಸ್ತೃಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾ ಬದುಕಿದ್ದಾನೆ. ನೀರು,ಗಳಿ, ಮರಗಿಡ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಜೀವನದ ಹಾದಿಯು ಸುಖಮಯವಾಗಿರಲು ತನಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡು ಸದಾ ಶಾಂತ ಜೀವನವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಘಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮುಡಿಪಾಗಿಸಿ ಜೀವನ ಮುದುಪಾಗಿಸಿದವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಾಂತರದಿಂದಲೂ ಇತರರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ ಹಜ್ಜೆ ಹಸಿರಾಗಿ ಉಳಿದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗೈದ ಅನೇಕ ಗುರುಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಭಾಪುರಿ ಪೀಠವು ಒಂದು. ಇದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು ನಲ್ಲಿದೆ. ವೀರಶೈವರ ಪಂಚ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯದು. ಕನಾರಟಕದ ಕಾಶೀರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹಜ್ಜೆಹಸಿರಿನ ರಮಣೀಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೆಲೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರು ನೆಲೆ ನಿಂತು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪೀಠವು ಇದಾಗಿದೆ.

ಇತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಈ ಪೀಠವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಯಾಗಿಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆಂತ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕೋಲನುಪಾಕದ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಿಂದ ಉಧ್ಬವಿಸಿದ ಶ್ರೀಜಗದ್ರೂಪ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಶೇಷಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬುವರು. ದಾಖಲಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕುರಿತು ಶ್ರೀಶಿವಯೋಗಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವ “ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ” ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ

ಎಕಾಕ್ಷರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ಶ್ರೀತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಏಕವಕ್ತು ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ದೂಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇವಣಾರಾಧೃರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ

ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನೋಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ನೋವಿನ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾವಣನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ವಿಭಿಷಣನನ್ನು ಕುರಿತು “ನಾನು 9 ಕೋಟಿ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ”, ಅದರಂತೆ 6 ಕೋಟಿ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ 3 ಕೋಟಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ ತಮ್ಮನಾಗಿ ನೀನು ಈ ಅಣ್ಣನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾರ್ಣಿಗೊಳಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣಜ್ಞಿಸು. ಆತನ ನುಡಿಯಂತೆ ವಿಭಿಷಣನು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಲಂಕಾಕ್ಷೇ ಬಂದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾ ಭಗವತ್ಪಾದರನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರ ಪಾದಪೂಜೆ ಸಹಿತ ಆತಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು. ನಂತರ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಅವರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಅವಶಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾರ್ಣಿಗೊಳಿಸಿ, ವಿಭಿಷಣನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಲಂಕಾದ ಜಾಷ್ವದಿಂದ 15 ಕ್ರಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಿರುಮಲೈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಶ್ರಮಗಳು ಮತಗಳು ನೂರಾರು ಏರ್ಶ್ವವ ಮನಸೆನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ. ನಂತರ ಇವರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿಯೂ, ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಕೊಲ್ಲಿಪಾಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದರು. ಕೃತ. 950 ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ 59 ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ರೇವಣಿಸಿದ್ದರ ಮಹಿಮೆ ಹಾಗು ಜರಿತ್ತೇಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರೆ ನಂತರ 28 ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ನಂತರ 29ನೇ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರರು ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆ ಸಂಚರಿಸಿದರು. ಇವರು ಸಂಚರಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ನಿಂತಿವೆ. ಕಲಬುರುಗಿಯ ರಟಗಲ್ಲ ರೇವಣಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ, ತುಮಕೂರಿನ ಸಿದ್ದರ ಬೆಟ್ಟ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇಗುಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಮನಗರದ ರೇವಣಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಶಿವಗಂಗಾದ ರೇವಣ ಸಿದ್ದ ದೇಗುಲ ಇತ್ಯಾದಿ. ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರ ಮೌಳೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹ ಹಾಗು ಗಣಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿದರೆಂಬ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಿಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳು, ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನಿಗೆ ಖಿಡ್ ಪ್ರದಾನ, ಬಿಜ್ಞಳನಿಗೆ ಖಿಡ್ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಕರೆಕಟ್ಟೆ ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅನೇಕರ ಬಂಧನ ಮುಕ್ತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಇವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ,

ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇಯವರಾದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮುನಿಗಳು ಕಾಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು “ರುದ್ರಮುನಿ ಕಾಲಜ್ಞಾನವೆಂದೆ” ಹೇಸರಾಗಿದೆ. ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು, ಕೇದಾರ, ಕಾಶಿ, ಉಜ್ಜಿಲ್ಲಿ, ವೀರಶ್ವ ಪಂಚಪೀಠಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ರೂಪಸನ್ನರೇಣುಕ ವೀರ ಸೋಮೇಶ್ವರ ರಾಜದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀ-ಜಿಯವರು ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ 121 ನೇ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಬಯಸಿ, ಅರಸಿ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಕಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸುಮಾರು 400 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾಳಿಹೊನ್ನಾರು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸುಮಾರು 7 ಕೀ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿನ ಈ ಮತವು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಂದರ ಕಂಬಗಳ ಗೋಪುರದ ಆಕರ್ಷಕ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದ ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶವು ಕಣ್ಣನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯ ಮಂದಿರ : ಭದ್ರ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಜಲದ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಡುವೆ ವಿಶಾಲ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯ ಮಂದಿರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರಂಭಾಮರಿ ಏರಸಿಂಹಾಸನ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಪೀಠದ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು. ವಿಶಾಲವಾದ ಪಡಸಾಲೆ, ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬಗಳು, ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಜಾರ, ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರು ದರ್ಶನವಿಶ್ವರೆ ವಿಗ್ರಹದ

ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗರೂಪಿಯಾಗಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನದಾನಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಸೇವೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ದೇಸುಲದ ಒಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಪಾದರ ಮಾಹಿತಿ, ಮೃಷಾರು ಒಡೆಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ ಒಳಗೊಂಡತೆ ಆಕರ್ಷಣ ಚಿತ್ರಪಟಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ ದೇಗುಲ : ಮತದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಜೋಳರ ಕಾಲದ ಶ್ರೇಲಿಯ ಕಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂಕಣಾದ ದೇಸುಲವು ಆಕರ್ಷಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬಗಳು ಗೊಡೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ದೇಸುಲದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಇನ್ನಿತರ ದೇವರ ವಿಗಂಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮುನಿ ಭಗವತ್ಪಾದರು ವಿಘೂತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಬಸವ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬ ಶಿಲೆಯಾಗಿ ಉಧ್ಭವಗೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗುವ ಶಿಲ್ಪವಿದೆ. ಗಭರುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸುಂದರನಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಭದ್ರಕಾಳ ದೇಗುಲ : ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರ ದೇವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಭದ್ರಕಾಳಿಯ ದೇಗುಲವಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಶ್ರೀ ಹೊಡೆಶ್ವರ ದೇಗುಲ : ಪಕ್ಕದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೇರಿದರೆ ತಾಯಿ ಹೊಡೆಶ್ವರಿಯು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾಳೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಗುಲದ ಆವರಣದ ಗಭರ್ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯ ಪುಟ್ಟ ವಿಗ್ರಹ ರೂಪದ ತಾಯಿ ದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮುನಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಳ : ಪೀಠದ ಏರಡನೇಯ ವರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮುನಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿಯಾದ ಸ್ಥಳವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇದೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಪೀಠವಾಗಿ ನಂಬಿ ಬರುವ ಭಕ್ತರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹೊರ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 15 ಆಚಾರ್ಯರ ಲಿಂಗೇಕ್ಕಾದ ಗದ್ಯಗೆ (ಸಮಾಧಿ) ಗಳಿವೆ. ನಂತರ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಲಿಂಗೇಕ್ಕಾದ 104 ಆಚಾರ್ಯರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಗದ್ಯಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು, ಭೋಜನ ಶಾಲೆ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿವೆ. ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಶಿಲೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ

- ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 300ಕೆ.ಮೀ ದೂರವಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ಬೆಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾನ ರಾತ್ರಿ ತಿಂಡಿ, ಉಟ್ಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ.
- ಶೃಂಗೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ಬಸ್ಸಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ.
- ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತ್ರೆ ಮಹೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣಿಸುವ ಜಲಪಾತಗಳು, ಬೆಟ್ಟಗಳು, ತೋಟಗಳು ಕಣ್ಣನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ, ಉಟ್ಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಫೋಟೋ... ನಿನದೆಂಥಾ ಮಾಟವೆ

- ಶಾರದಾ ವಿ. ಮೂರ್ತಿ
ಮೃಹೋ ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಬ್ಬರ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಬಳಗದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದವು. ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಂಟಪದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದೆಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಜರ್ಜತೆಗೇ ಹರಟಿಯೂ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಈ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ, ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಾಣದಂತೆ ಭಾಯಾಗ್ರಹಕರು ಹಾಗೂ ವೀಡಿಯೋದವರು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಮದುವೆ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಅವರನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಅಡ್ಡ ನಿಂತಿದ್ದವರು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಹಿರಿಯರು ತುಸು ಅಸಹನೆಯಿಂದ, ಆದರೆ ನಯವಾಗಿಯೇ “ನಾವು ಮದುವೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದಿವೆ. ನಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ್ಡಿರಾ...” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಭಾಯಾಗ್ರಹಕರಿಗಂತೂ ವಿಪರೀತ ಕೋಪ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟತು.

“ನಮಗೆ ಮೋಟೋಗೆ, ವೀಡಿಯೋಗೆ ಅಂತಾನೇ ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸರಿ ಅನ್ನಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಿಂತು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ನಾವು ತೆಗೆದಿರೋ ಫೋಟೋಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರುವಂತಹವು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ತೆಗೆದಿರೋ ಫೋಟೋಗಳು ಸರಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗೇ ಕಳಂಕ ತಾನೇ? ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡ್ಬೋಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಾಗೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ. ಯ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ತ್ಯ ಇದೆಯಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳು... ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ತುಟಿ ಮೀರಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಪರೀತ ಅವಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡದ ದೃಶ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದುಕೊಂಡು ನಾವೇ ಸುಮ್ಮನಾದೆವು.

ಆಗಿಗ ಮಂಟಪದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸುತ್ತಾ ಕಂಡಪಕ್ಕೇ ಶೈಲಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಟಿ.ವಿ. ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯಗಳತ್ತ ಹೆರಳಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗ ಮದುವೆಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದವರು, ಮಂಟಪದ ಸಿಂಗಾರ ಅಲ್ಲೇರುವ ಪರಿಕರಗಳು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮೂರಣವಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಟಿ.ವಿ. ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಶ್ಯವಾಗಳು ಸರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅತ್ಯ ಕಣ್ಣ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮದುವೆಯ ನಂತರದ ಫೋಟೋಗಳಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮದುವೆಗೆ ಮೂದಲಿನ

ಭಾಯಾ ಜಿತ್ತಿಕರಣವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲು ತನು ತಡವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ವೆದ್ದಿಂಗ್ ಘೋಟೋ ಶಾಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಮದುವೆಗೆ ಹೊದಲು ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಂತೆ. ಅದು ನಮಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಲು ಕಷ್ಟಪ್ರಯೋಗ ಇತ್ತೀತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ನೋಡಲೇ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಜಿತ್ತರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಬಲು ಆನಂದ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಅದು ಈಗಿನ ಟೀಂಡ್ ಎಂಬ ಅಭಿದಾನ! ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಹಳೆಯ ಕಾಲದವರಾಗುತ್ತೇವಲ್ಲ.

ಮದುವೆ ನೋಡಲೇಂದು ಬಂದವರು ಇಂತಹ ಬೇಡದ ದೃಶ್ಯವಳಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕೆ... ಬೇಡವೆಂದರೆ ಅತ್ಯಾರೆ ಕಣ್ಣ ಹಾಯಿಸದಿದ್ದರಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಗ್ರಹವಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಮದುವೆಗೆ ಹೊದಲಿನ ಜಿತ್ತಿಕರಣವೀಗ ಮದುವೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕಣ್ಣದುರೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಅತ್ಯ ಹೊರಳಿದ್ದಿಂತೆ!

ಆದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮದುವೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ನೋಡಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾರ ಹಾಕುವುದು, ಜೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ, ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವುದು, ಧಾರೆ, ಸಭಾಮಾಜಿ, ತಾಳಿ ಧಾರಣೆ, ಆರತಿ ಅಕ್ಕತೆ.. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಮಂತ್ರ, ಅರ್ಥಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನೋಡಲಿ, ಅಕ್ಕತೆ ಹಾಕಿ ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಯಸಲಿ ಎಂದೇ ಅಲ್ಲವೆ, ಮದುವೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು; ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಾ ಟಿ. ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಣ್ಣದುರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ಮನದ ಅನಿಸಿಕೆಗೆ ಏನೆಂದು ಸಾಂತ್ವನಿಸಲಾದೀತು.

ಅನೇಕರು ಯಾವುದೇ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಬರುವುದು ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೋಂದಿಗೆ ಮನಸ್ಯಿಗಿಂತ ಹಿಂಜಿ ಮಾತನಾಡಲೆಂದು. ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಂತೂ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗೆಂದೇ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರಾದರೂ ಅವರ ಪ್ರಪಂಚ ಬೇರೆಯದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುತ್ತ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಕಟ್ಟಿ ನಿಂತವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೇನೂ ಆಕ್ಷೇತ್ವಿರದು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯುವ ಭತ್ತದ ವಿವಿಧದೇಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಫೋಟೋ ಕ್ಲಿಕ್ಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೇಟಿಸಾಗಿ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಇರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಲುಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇಂತಹ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಯ ದೃಶ್ಯ ವೈಭವ, ಉಣಿ ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಘಾಯಾಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಸರೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಫೋನಿನುವವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಫೋಟೋ, ವಿಡಿಯೋ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಮದುವೆ ಮೂಹೂರ್ತ ಮೀರಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಫೋಟೋ, ವಿಡಿಯೋಗಳ ಹಾವಳಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಸಮಯವೂ ಮೀರುವದರಿಂದ ನಂತರ ಗಡಿಬಿಡಿ, ಆತುರಕ್ಕೆ ಎಡಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಆಚರಣೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆರತಕ್ಕತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಂತೂ ಬಂದವರು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಕಾರ್ಯವುದೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ಮಂಟಪ ಬಿಕೋ ಎನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಸಿಂಗಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರ ಮನ್ಯಾವರು ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಪಾಲರ್‌ನವರ ವಶವತೀಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಮೂಲಕ ರೂಪವನ್ನೇ ಮರೆಮಾಚಿ ಬೇರೆಯದೇ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸಮಯ ಜಾರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸಿಂಗಾರ ಪ್ರಸಾದನಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತರಾದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕಲ್ಲ... ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದವರು ಸಹನೆಯಿಂದ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಕಾದು ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶುಭ ಹರಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಕೊಂಡರೆ ಮದುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಿ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯವಿದೆಯಲ್ಲ.. ಹರಸದೆ ಹಾಗೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿವರು ಏನಾದರೂ ಅಂದುಕೊಂಡರೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ತಡವಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತಾರೇನೋ.. ಬೇಗ ಬಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಯ ಉರುಳಿದಂತೆ ಚಡವಡಿಕೆ.. ಆರತಕ್ಕತೆಗೆ ಮೋದಲೇ ಕೂರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮದು ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುವವರೆಗೂ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಫೋಟೋ ವಿಡಿಯೋಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹರಸಿದವರನೆಲ್ಲಾ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಬಳಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುಟುಂಬದವರ ಅನಿಸಿಕೆಯೇನೋ..

ನಮ್ಮ ಆಶ್ರೀಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬದಲಾಗಿ ಅವರೇ ಮದುಮಕ್ಕಳ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆಗಳಿಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ತಾವು ತೆಗೆದುಹೋಟೋವನ್ನು ತಾವು ಆರತಕ್ಕತೆಗೆ ಬಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಾಗಿ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ರಿಸೆಪ್ಶನ್‌ಗೆ

ಬಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮದುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶುಭ ಹರಸುವುದು, ಹೋಟೋ ಅಬ್ಬಬ್... ಹೋಟೋ ಮಹಾತ್ಮೇಗೆ ಏನೆನ್ನಬೇಕು.

ಮದುವೆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ನಂತರ ಮದುಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದ ಧಾರ್ಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರವರ ಹೋನಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಸಮಯಬೇಡುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ರಾಶಿರಾಶಿ ಹೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ವಿರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ! ಅಷ್ಟೂಂದು ವಿರಾಮ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದು.

ಅಂತೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಕರ್ಷಕ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಹೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಪಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೋ... ಆ ಅಪರೂಪದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯಿದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲಲೀಲೆಯ ಹೋಟೋಗಳನ್ನು ವೀಡಿಯೋವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಲು ಖುಷಿಯೇ ಹೋದು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಧಾರ್ಯಾಚಿತ್ರ ಸಾಗಿ ಬಂದ ದಾರಿಯೇ ವಿಸ್ಕಯಕಾರಿಯಾದದ್ದು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಟೋ ಬೇಕೆಂದಾಗ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅರವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ ನಮ್ಮ ಮಾವನವರ ಒಂದೂ ಭಾವಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಹೋಟೋ ತೆಗೆಯಿವುದು ಅಷ್ಟೂಂದು ವಿರಳವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ವರುಷಗಳು ಉರುಳಿದಂತೆ ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಪತಿಯಿರು ಹೋಟೋಗೆ ಸ್ವಾದಿಯೋಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮದೊಂದು ಹೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಹೈಂಂ ಹಾಕಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪರಮಾನಂದದ ಅನುಭವ. ಆಗೆಲ್ಲಾ ಕಮ್ಮೆ ಬಿಳುಪಿನ ಹೋಟೋವೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರ್ಷವಾಗುವಾಗ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಗ್ರಿನ್ ಜಡೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಟೋ ತೆಗೆಸುವವರೂ ಇದರು. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು ತೀರ್ಳಾ ಅಪರೂಪ. ಹೋನಿನಲ್ಲೇ ಹೋಟೋ ತೆಗೆಯಿವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಂದಹೋಲಂತೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸರೆಹಿಡಿಯಿವ ಗೀಜು. ಬೇಡವಾದದ್ದನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದಲ್ಲ! ಕ್ಯಾಮರಾ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುತ್ತದ್ದು. ಆದರೆ ಹೋಟೋಗ್ರಫಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಹೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ಕ್ಯಾಮರಾವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಹೋಟೋಗಳು ಪ್ರಚಾರದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಹೋಟೋ ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಟೋ ಸಾಧ್ಯಾಗಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಒಳೆನ್ನಳೆಯ ದೃಶ್ಯವಳಿಗಳನ್ನು ಒಳೆಯ ಶೀಷಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಚಯ ಬರಹದೊಂದಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಮೂಲಕ ನಮಗೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುಶಾಹಲ ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯವಿರಬಹುದೂ ಕಲಾ ಮಂದಿರ ಇರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಂದದ ದೃಶ್ಯವಳಿಗಳನ್ನು ಭಾಯಾಚಿತ್ತದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಫೋಟೋ ಕ್ಲಿಕ್ಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದುರಂತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತುರ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಾರು ಫೋಟೋಗಳು ಕ್ಲಿಕ್ ಆಗುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಪಘಾತವಾದವರ ಜೀವವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇರಬಹುದಾದ ಬಲು ಮಹತ್ವದ ಆ ಒಂದರಷ್ಟು ನಿಮಿಷಗಳು ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಕರಿಗೊಗುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ಅದರಲ್ಲೂ ಸೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವ ಗೀಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಜೀವ ತೆತ್ತವರಿದ್ದಾರೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ರುಚಿಸದು. ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ ಯಲ್ಲಿ ಸರೆಯಾದ ಜಿತ್ತಗಳು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಪತ್ತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ; ಇಡಬಾರದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಕ್ಷಾಮರಾ ಇಟ್ಟಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿಕೃತ ಮನಸ್ಸಿನವರು ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಹಣ ಸುಲಿಯುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪತ್ತೆ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಫೋಟೋ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವರನ್ನು ಎದುರು ಕೆಂಡಾಗ “ಇವರೇ ಅವರಾ” ಎಂದು ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗುವುದೂ ಇದೆ. ಹಲವಾರು ಕ್ಷಾಮರಾ ತಂತ್ರಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅನುಭವೀ ಕೈಗಳು ಏನೆಲ್ಲಾ ಚಟ್ಕ ಮಾಡಬಲ್ಲವು! ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಫೋಟೋಗ್ರಫಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಲಿ. ಎಂಬುದೇ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆ.

ಪಿಂದುವಾಣಿಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 130/- ಅಥವಾ ದ್ವೀಪಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 250/-ರ ಎಂ.ಎ./ಡಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು “ಪಿಂದುವಾಣಿ” ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು
ಅಥವಾ

ಕನಾಟಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಶಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಶಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಖಾತೆ ಹೆಸರು : “ಪಿಂದುವಾಣಿ” A/c No: 0582500102391901ಕ್ಕೆ
ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.

I.E.S.C Code : KARB0000058

ನಂತರ 9663881653 ಮೊಬೈಲಿಗೆ ಅಥವಾ ದೂರವಾಣಿ 080-26604641ಕ್ಕೆ
ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಿಳಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಕನಾಟಕ ದಕ್ಷಿಣ ಬಜರಂಗ ದಳ ಶಾಯ್ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ವರ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭ ಭಾದ್ರಾಪತ್ರಿ

◀ ಸತ್ಯಂಗ ಸಾಂಧಿಕ್, ಬಿಟ್ಟಿಲಂ ಪ್ರವಿಂದ

ಇಂದ

ಹಿಂದುವಾಣಿ
'ಧರ್ಮಶ್ರೀ',
91, ಶಂಕರಮುರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 004

ಹಿಂದುವಾಣಿ

Printed and Published by N.P. Muniraju on behalf of and owned by
Vishwa Hindu Parishad and Printed at Rastrotthana Mudranalaya, No. 8 & 8/1, Sathyaprmoda Teertha Building
3rd Main, 9th Cross, Chamrajapete, Bengaluru - 560 018, Karnataka.
Published at #91, Dharmashri, Shankarapuram, Bengaluru - 560 004 Karnataka. Editor T.A.P. Shenoy